

9^E JAARGANG N^O. 23 — 23 AUGUSTUS 1929

LOSSE NUMMERS 15 CENT

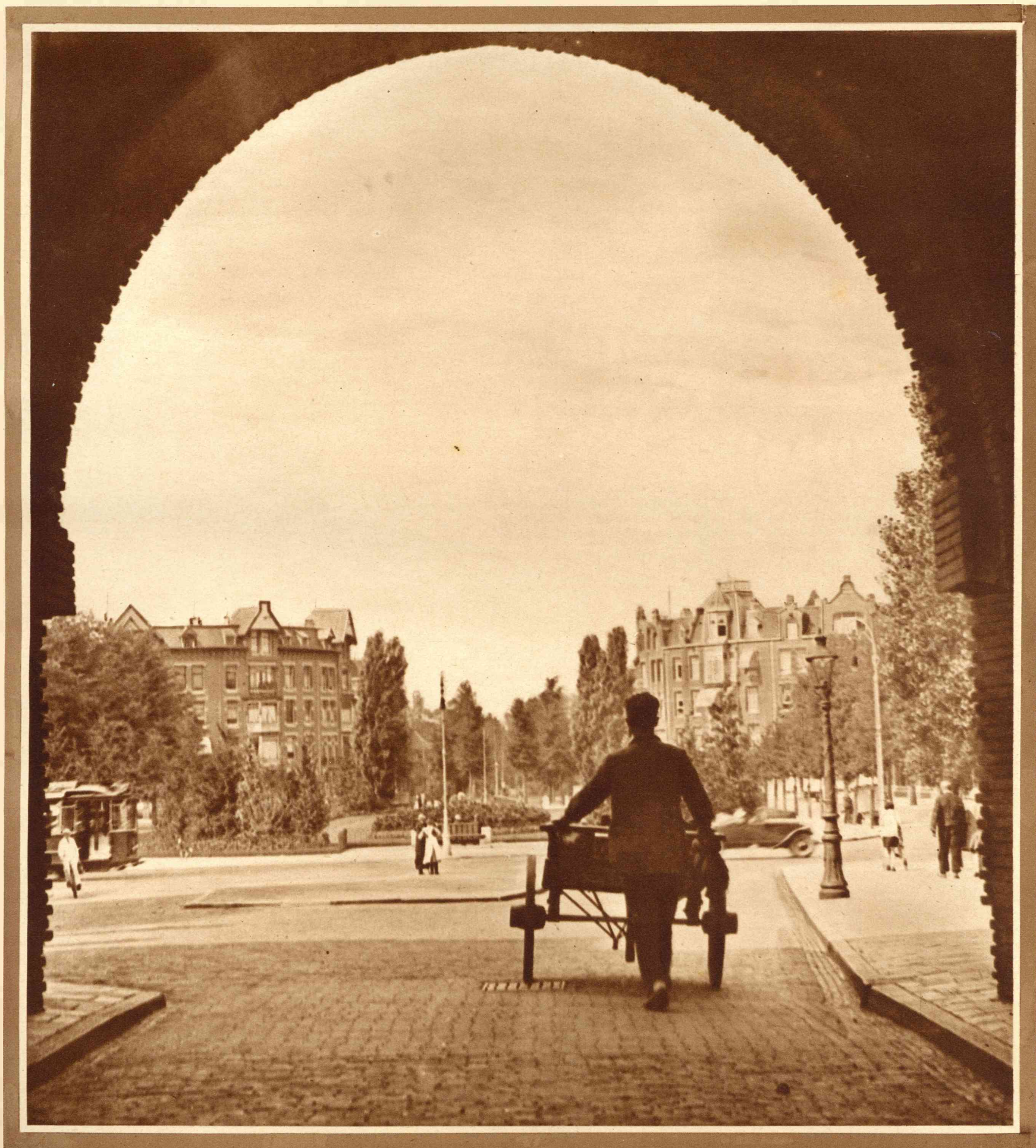
OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAD

GEILLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

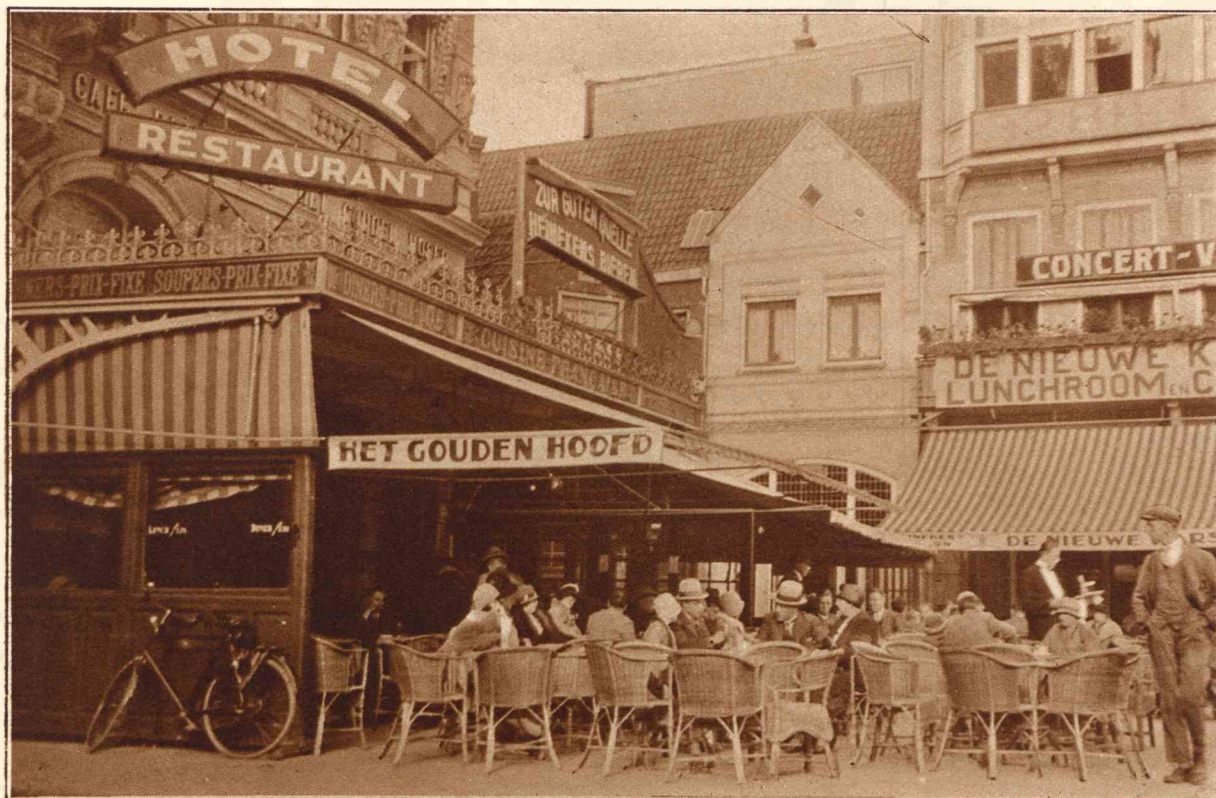
AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
KEIZERSGR. 234 TEL. 43304

SCHILDERACHTIG AMSTERDAM

Het Valeriusplein is een der groene eilanden in de Amsterdamsche huizenzee, dat vooral in dezen zomerschen tijd zich weldadig voordoet. Op onze foto heeft men een overzicht van dit steeds drukker wordende verkeerspunt vanuit den door een gekartelden boog overhuifden Lyceum-doorgang.

artikeltje schreef, en het is ook niet *die* stoep... ook de meer gegoeden zoeken, als het weer het toelaat, de stoepen op, al zijn het dan ook niet die vóór hun woningen.

Gek, het volk gaat vóór zijn huis zitten, de meer gegoede blijft er in, maar als ze uitgaan, als ze hun glaasje bier willen drinken, dan zoekt de eenvoudige man de bedompte kleine cafétjes op en gaat daar in rook- en smook- en drank-stank binnen zitten — terwijl de meer gegoeden buiten, op de stoepen vóór de cafés — terrassen noemen ze ze daar — een plaatsje zoeken.

Daár, op het Rembrandtsplein en elders, maar vooral op het Rembrandtsplein, leeft de Amsterdammer echt op de stoep. Want hij zit er niet uitsluitend voor zijn plezier..., hij doet er ook zaken, bespreekt er gewichtige familie-aangelegenheden en knoopt er ook wel eens banden, die hem later zijn eigen knusse huiskamer boven de stoep doen verkiezen.

Het mag er 's-avonds gezelliger zijn,

Hiernaast: Het terras van „Het Gouden Hoofd” op het Rembrandtsplein

overdag bieden die café-stoepen meer verscheidenheid, juist omdat het dan niet alleen

De Amsterdammer op de Stoep

Het is wel niet erg netjes, iemand op de stoep te laten staan, maar als hij er zelf op gaat zitten, moet hij dat ten slotte zelf weten. Kom eens op een mooien warmen dag in de volksbuurten en kijk eens om je heen. Overal zie je de menschen, die het binnen in de bedompte kamers te warm vinden, op de stoep zitten... stoep dan in den uitgebreiden zin genomen van wat tegenwoordig in het Hollandsch „trottoir” heet.

Knus zit daar de heele familie tegen het vallen van den avond buiten, voor de deur der woning; soms om een tafeltje geschaard, gezellig pratend, soms met de gramfoon in het midden.... ja, ik heb zelfs gezien, dat ze de heele radiokast met luidspreker en al naar buiten gehaald hadden, om ook de burens te laten genieten.

Maar het is niet *die* Amsterdammer, dien ik bedoelde, toen ik het hoofdje boven dit

Het City Hotel aan den stillen kant van het Rembrandtsplein, waar het tegenwoordig heelemaal niet stil meer is.

Hiernaast: Trianon op het Leidscheplein

Mitte Colonnades op het Rembrandtsplein

menschen zijn, die er van hun kopje koffie of hun glaasje bier willen genieten, welke men er aantreft, maar ook menschen, die er om heel andere dingen komen. Daár zitten er een drietal met ernstige gezichten beurszaken te bespreken, of over een partij huden of wat anders te onderhandelen en een paar tafeltjes verder zitten een paar tooneelspeelsters haar afwezige collega te beoordeelen, of ze hebben het over het kostuum van die-of-die, dat nou toch wel een beetje „al-te” was op dien avond, terwijl ze zelf daar zitten, met de rokjes opgeschort tot een paar handbreedten boven de knieën.

Verderop hebben een paar fatterige jongelui, wien men het kan aanzien, dat zij, zonder het geld van Pa, hun levenlang

niet in staat zullen zijn, het hoofd boven water te houden, het over „die kranige meid”, Corry Leibbrand, die me daar maar eventjes bijna zesendertig uren aan-één-stuk gezwommen heeft, om van Lausanne naar Genève te komen.

Heel achteraan, tegen den muur van het gebouw en tegen het windscherm opzij, zitten een jongeman en een jong meisje, ieder met een kopje koffie voor zich, dat al lang steenkoud is. Ze zeggen niets en ze hooren niets, ze kijken alleen maar... naar elkaar.

En tusschen dat alles in, een paar vreemde eenden in de bijt... twee niet meer jonge dames uit de provincie, die er wat onwennig tusschen zitten en „als maar” hoofdschuddend naar buiten zitten te kijken en „tjonge, tjongje, zoo'n drukte toch he en al die auto's, ik ben maar blij, dat ik hier niet altijd hoef te zijn”. „Zegt u dat wel,” beaamt de andere en zwijgend en hoofd-

Het terras van het American Hotel op het Leidseplein.

schuddend en ook even schrikkend kijken ze weer naar een slagersjongen, die met zijn fiets nog net tusschen een paar auto's doorglipt.

Stadsmenschen, die voor hun genoegen uitgaan, zoeken, tenzij 's-avonds, in den regel niet de caféterrassen in de stad op — veelal gaan ze naar buiten, bijvoorbeeld naar „Het Kalfje”. Vooral in deze vacantiemaand is het daar druk, vaders en moeders met heele troepen kinderen brengt de „Volharding-boot” er aan en terwijl pa-en-ma er vóór het gebouw van het heerlijke uitzicht op den Amstel zitten te genieten, vermaken de kleinen zich achter in den grooten tuin met schommel en wip of in den doolhof, waar aan het gegil van de verdwaalde kinderen geen einde komt.

Als je er op een Donderdag, of op een anderen officieelen trouwdag komt, dan kan je daar aan

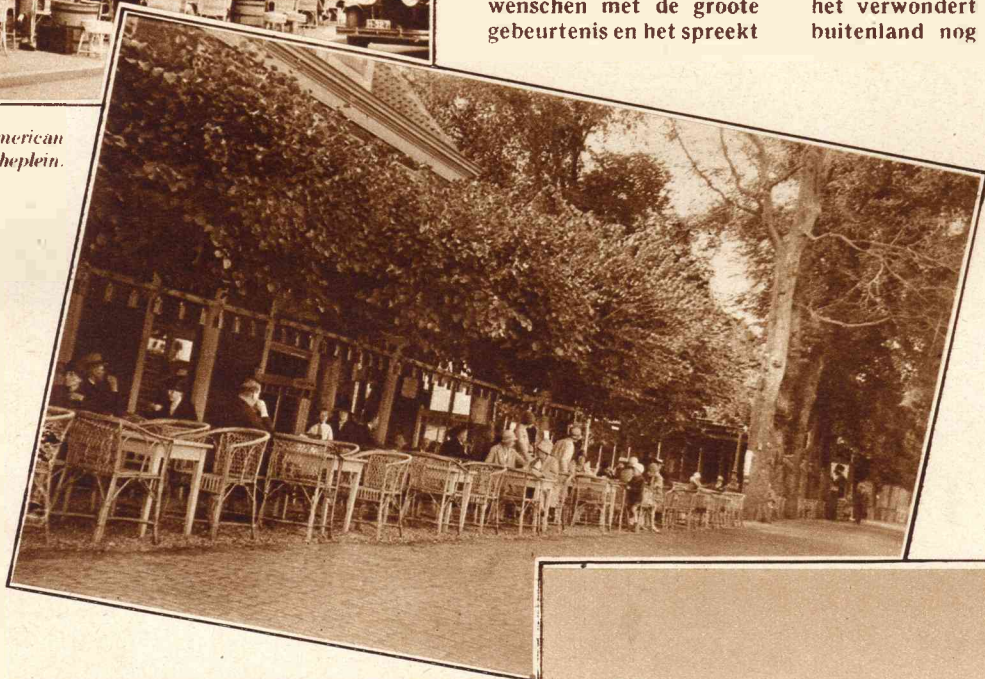
„Het Kalfje” nog een speciale soort bezoekers zien. Nog altijd is het in sommige kringen traditie, als er iemand in de familie trouwt, met den heelen bruiloftstoet een tocht naar „Het Kalfje” te maken, Amstelveenscheweg en Kalfjeslaan heen en Amstel terug. Even stappen ze allen uit om in een daarvoor bestemd zaaltje „wat te gebruiken” en meteen het bruidspaar en elkaar nog eens geluk-tewenschen met de groote gebeurtenis en het spreekt

vanzelf, dat bij dat binnenkomen de meeste bezoekers op het terras opstaan en de overige de halzen uittrekken, want een bruid zien de Amsterdammers nu eenmaal steeds bijzonder graag, naar het schijnt.... daar komt de slagersjongen te laat voor bij de klanten en de juffrouw met de zweer in den nek te laat op de kliniek.

De Amsterdamsche stoepen, zoowel die voor de huizen als die voor de café's, hebben het dit jaar goed. Een zomer die zooveel mooie droge dagen geeft als de tegenwoordige, hebben we niet veel en dus moet er van genoten worden. En het geeft iets gezelligs aan de stad, iets fleurigs, al die buiten zittende menschen, midden in het drukke gewoel van de straat. Het kleedt de stad aan en het verwondert me dan ook altijd, dat er in het buitenland nog zooveel steden zijn, waar ze de café-terrassen niet kennen en de menschen, als ze dan al eens een glas bier willen drinken, dit moeten doen, staande in een ongezellige bar, of ergens in een, eerst door een lange gang bereikbaar, niet aan de straat gelegen lokaal, waar niemand ze kan zien.

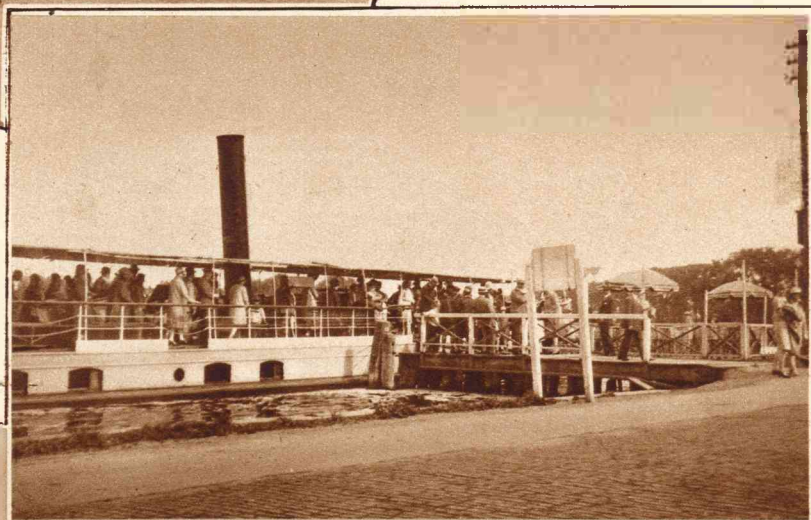
Dat is de gewoonte, o.a. bij alle Engelsch sprekende volken, maar geef mij maar liever de terrassen — het mag dan in Londen drukker en roezemoeziger zijn dan in Amsterdam, gezelliger is het er niet.

A. T.

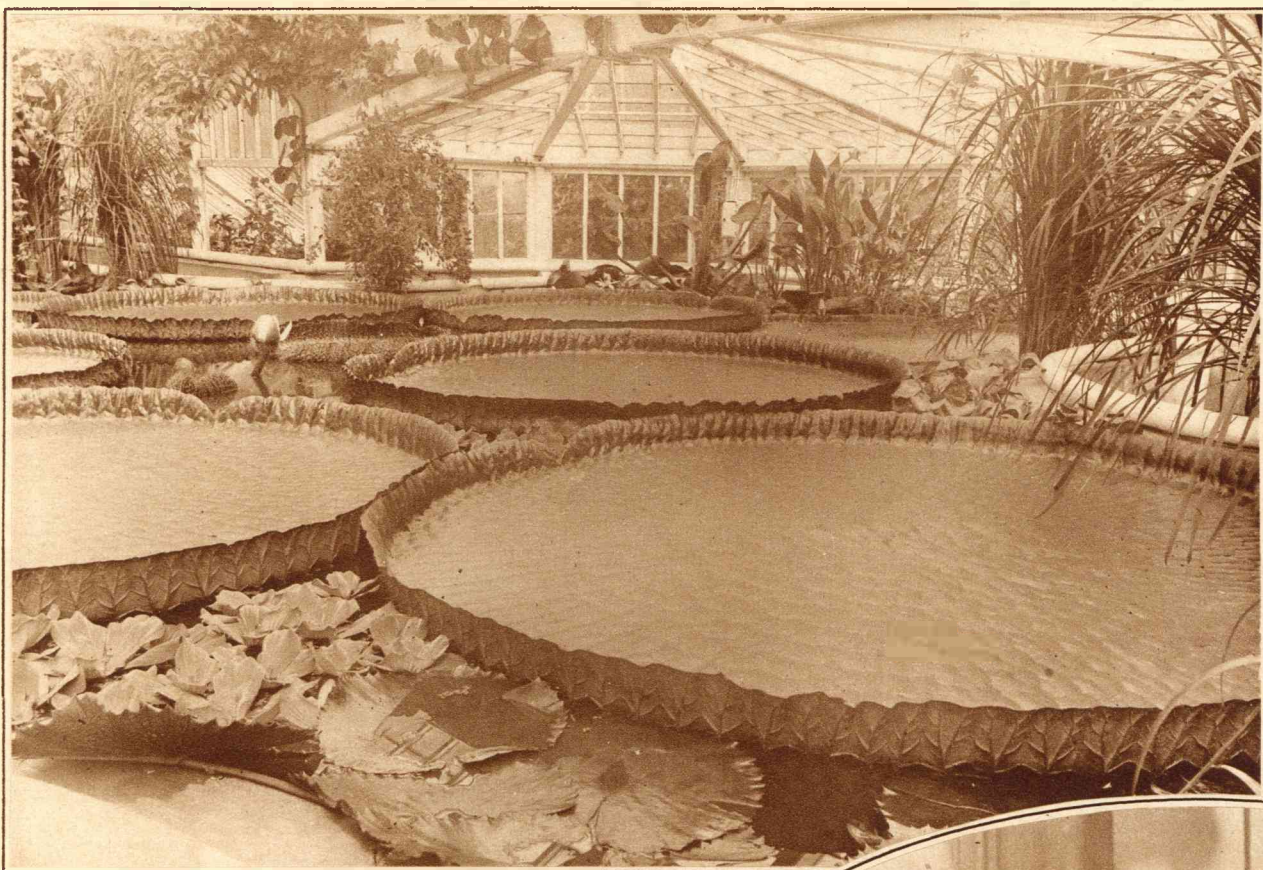

Het terras van „Het Kalfje” aan den Amstel

Hiernaast: De „Volharding-boot” loopt leeg — een volle lading voor de vermaarde ontspanning op den hoek der Kalfjeslaan.

Op den Amstel. Ook zóó gaan er velen naar „Het Kalfje” toe

De majestueuze waterlelie, Victoria Regia, staat weder in bloei en talrijke personen genieten dagelijks weer van dit prachtige natuurwonder. De tropische gewassen, waartusschen deze vorstin der waterlelies staat, vervolmaken nog de schoonheid van deze zeldzame plant, die zich snel en voorspoedig heeft ontwikkeld.

UIT DE HOOFDSTAD

De Engelsche gedelegeerde bij de Haagsche conferentie bracht ook 'n bezoek aan Amsterdam. Bij 't gehouden theekransje in het Paviljoen Vondelpark maakten wij de hiernaast afgebeelde aardige opname. V.l.n.r. Wethouder Walraven Boissevain; Mr. Henderson en de w.n. Burgemeester, de heer Jan ter Haar.

De Heer Sam Poons, de alom bekende, sympathieke directeur van den Plantage-Schouwburg is 22 Aug. 70 jaar geworden. Er had zich een commissie gevormd, die dezen dag voor den krassen grijsaard tot een onvergetelijken heeft gemaakt

Het zilveren bestaansfeest van de Amsterdamsche Reisclub wordt 9 September a.s. gevierd. Een foto van het bestuur. V.l.n.r. de heeren H. P. van Well, Nico Harms, H. Heijnes, L. van Duikeren, A. Helleman en staande J. König, H. Kemp, J. Koolbergen en S. Daame

Het genootschap „Nederland—Nieuw-Rusland" heeft in overleg met de Vereeniging voor de Cultureele betrekkingen der Sovjet-unie met het buitenland, voor zijn leden een studiereis van een maand door Rusland georganiseerd. Op onze foto hiernaast zien we het vertrek van het Centraal Station, waar, rechts in het raam, prof. Fryda van zijn vrouw afscheid neemt en daarnaast dr. Berlage zijn dochter vaarwel kust. Links, in het raam de heer Han Pieck.

DOOR DE INGEWANDEN DER AARDE

DOOR A. A. L. GRAUMANS II.

een boekwerk van verschillende deelen, geen film van Kilometers lengte kan voldoende en volledig deze stof behandelen. Ik geloof zelfs dat er vele oogen niet op ingericht zijn, om den omvang dezer onbegrensde bedrijven te omvatten.

Wat zal ik dus, in n drietal artikelen van enkele pagina's kunnen bereiken? Hoogst tevreden zal ik zijn als het in mijn macht ligt, desnoods kaleidoscopisch, u eenigen indruk te geven van wat hier wordt gewrocht, hoe hier wordt geleefd en gewerkt.

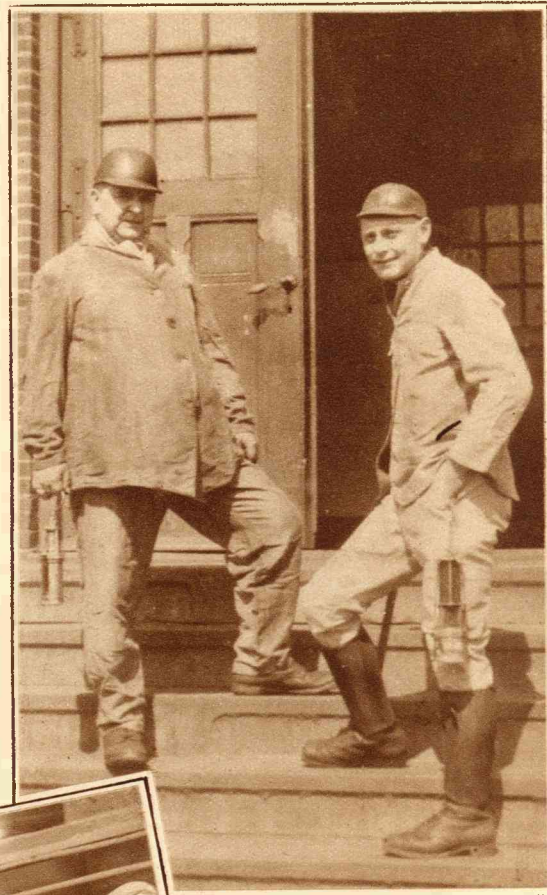
Verleden week heb ik u gesproken over den aanleg der schacht.

Laten we er in afdalen!

Doch dan is het noodig, dat gij u in de badkamer poedelnakt ontkleedt en u van kop tot teen steekt in de kleeren die voor de mijn geëigend zijn.

Men draagt hier allemaal dezelfde kleeren, men baadt zich in dezelfde localiteiten en als de groepen van twaalfhonderd man (bij de z.g. *schicht-wisseling*) naar boven komen en maar één verlangen hebben: *water*; water om te drinken en water om te baden, dan worden de kleeren uitgewoond en plaatst men zich

onder de douche die van boven af door één man geregeld wordt. Waaraan deze mop verbonden, dat die watergeneraal daarboven zijn legers in absoluut bedwang heeft met „warm en koud”. Gaat het te rumoerig, wat druk, dan worden de gemoederen letterlijk afgekoeld door dien grappenmaker daarboven, die koud water laat regenen op de transpireerende en koolzwarte ichamen. Ontkleedt u dus gerust, niemand die u 'n blik waardig keurt en spring in de kleeren van de mijnen. 'n Blauwflanellen hemd, 'n bombazijnen broek met riem, 'n dito jas, wollen sokken en schoenen met kopspijkers die kilo's zwaar wegen. Voltooi uw toilet met de leeren pet, die reusachtige diensten bewijst tegen het stooten van uw hoofd, 'n halsdoek voor den geweldigen tocht, die er in die onderaardsche gangen soms staat en... de lamp!

Gereed om af te dalen. W. de Zee en ondergeteekende poseeren even op stoep, vóór de Emma. Sterkte, boys!

Op den losvloer... als je hier al zwart staat te worden van het oplaaiende kolenstof, als tusschen het geraas en gedender de aanhoudende bel klinkt, als de mijnwerkers onherkenbaar-zwart, met hun lampjes, uit de liftkooien naar voren komen, hun blikken schuw lijken tegen het overvallende daglicht, dan.... begint de groet „Glück auf” troostend te klinken.....!

Hiernaast: Borst, armen, beenen, alles is bestoven met steenkoolpoeder, dat er door het zweeft vast aangekleefd zit.

En als ge nu staat op den losvloer, een localiteit van ijzer, staal, rails, wagens, allemaal overdekt met het doffe zwart, als ge hier „gèk” wordt van het ontzettende lawaai der ijzeren kolenwagens die in honderd-tallen boven en onder je over de rails denderen uit de „kooien”, en onderweg gehaakt worden in geweldige, ijzeren transport-ladders en in hun geheel omgekeerd boven de groote spoorwagens, als de diverse botsingen dezer ijzeren kolentreintjes als gewerschoten uw ooren onophoudelijk doen „verdoffen” van 't lawaai, als ge hier al zwart staat te worden van den opwolkenden poederdamp, als tusschen het geraas en het gedender de aanhoudende bel klinkt met z'n eeuwig Ting-Ting, Tingting — het signaal voor den lift-machinist — als de mijnwerkers onherkenbaar zwart met hun lampjes in groepen uit diezelfde kooien naar voren komen, als hun blikken schuw lijken tegen het overvallende daglicht, — als gij dan gereed staat om direct naar beneden te suizen, dan....

begint de groet „glück auf” langs u, troostend te klinken!!

En als ge eindelijk plaats neemt in een der link-sche kooien, — ook deze hebben verdiepingen

boven elkaar — en rechts van u stijgt eenzelfde serie, terwijl gij daalt, dan zal buiten, in het goddelijke zonlicht, waar ge nu geheel van verstoken zijt en voorloopig blijft, daar boven in dien toren het geweldige rad cirkelen, waarover een kabel van polsdikte loopt en waaraan gij met de menschen en met de kolenwagens nu hangt en vliegt naar de diepte der aarde!

Glück auf....!

En als ge uw oogen weer opent, die ge bij dezen tocht ongemerkt sloot, dan staat ge op drie, vier, vijfhonderd meters onder de aarde op de *laadplaats*, in de mijn. Daar vindt ge een zelfde komen-en-

gaan als zoovéél torens hoogte boven u. Daar marcheert alles even gesmeerd en vlot als daarboven, alleen is hier het geweldadig lawaai, „stukken” minder. Ge ademt hier goede, zuivere lucht, ge bevindt u hier in een weldadige temperatuur, ik schat 'n vijf en zestig graden, die winter en zomer hier gelijk is!

Zes-en-vijftig man zijn gelijk met u hier aangekomen en zes-en-vijftig zijn er u stijgend gepasseerd, die, terwijl gij den laadvloer hier beneden betreedt, boven den losvloer betreden, *den blauwen dag tegemoet*. Zoodat met de schicht-wisseling honderd en twaalf menschen tegelijk aan dien ééne kabel door dat monstrueuze gat, de schacht, suizen. Honderd-en-twaalf menschen vliegen door het binnenste der aarde door één greep aan den handle, daarboven in den toren, waar één man, met gespannen aandacht, de handen aan twee handles, tuurt naar de wit en rood geschilderde plekken op dien kabel, die over dat gigantische wiel vliegt.

Met zorg worden deze *ophaal-machinisten* gekozen. Nauwgezette, plichtsgetrouwe menschen met een groot verantwoordelijkheidsgevoel — zei dr. Groothoff, die nòch door eigen gedachten, nòch

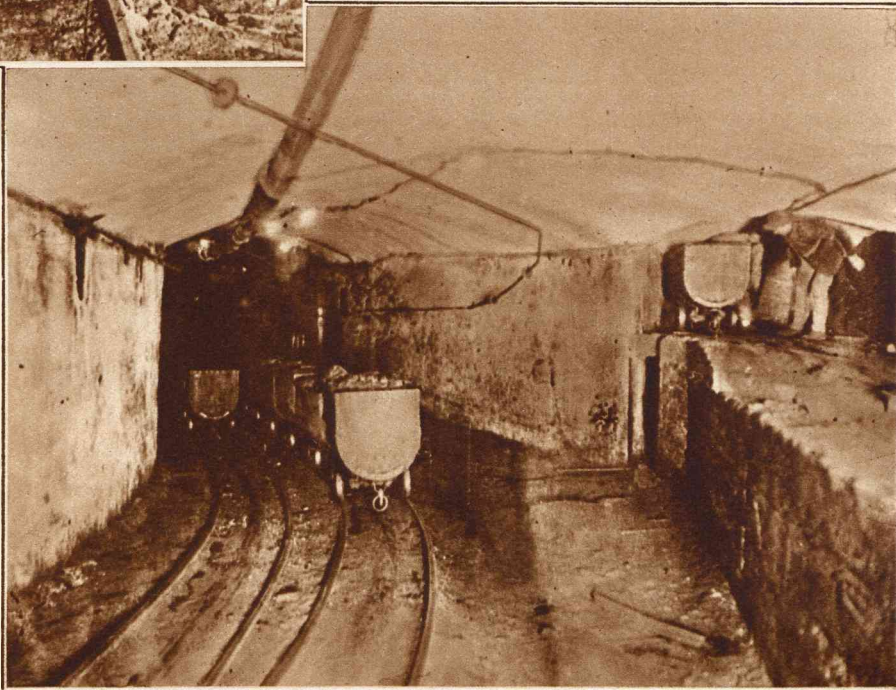

RONDE STEENGANG. Op plaatsen waar de gangen veel vocht houden, is deze ronde constructie toegepast, aangezien dit de eenigste solide en betrouwbare wijze is. Ze zijn als 't ware gemetseld van vierkante moppen beton, met plankjes er tusschen, om de veerkracht te verhoogen bij den aanhoudenden druk der zware wereld die er op rust.... Glück auf!

Hiernaast: Een fraaie foto van een mooien steengang met dubbel spoor, ter plaatse van de laadplaats, waar de treintjes in de liften worden gestooten, naar boven.

door dingen om zich heen, afgeleid worden van hun schijnbaar droge, taaie, maar zeer verantwoordelijke taak. (Misschien begrijpt ge nu uit u zelf, waarom onze foto van zoo'n ophaalmachinist op z'n rug genomen is!)

De laadplaats waar we ons nu bevinden, is er eene van 100—150 meter lengte op de ver-

DE OPHAALMACHINIST... Eén man heeft met een greep aan den handle, het leven van honderd twaalf menschen in de hand, die op zijn bewegingen met 45—60 K.M. vaart door het binnenste der aarde suizen. Met gespannen aandacht tuurt ie naar den kabel die over het gigantische wiel vliegt...

dieping waar ik u in den geest gebracht heb. Deze verdieping in de Emma ligt 325 Meter beneden de wortels van het koren hierboven. Maar boven ons en ook beneden ons, bevinden zich nog meer zulke „werkplaatsen" en paardenstallen en motoren en locomotieven en dat alles wordt hier, ondergronds, gedreven met *saamgeperste lucht*.

Da's de schacht in vogelvucht, want ze heeft nog meer functies natuurlijk; in de eerste plaats die der *luchtverversching*. Waarvan ik dit in 't kort te zeggen heb: Er wordt geen versche lucht aangevoerd, maar de *verbruikte lucht* wordt door een tweede schacht, waarboven een ventilator is geplaatst, *uitgezogen*.

Daardoor stroomt de versche lucht de eerste schacht vanzelf binnen en met zulk een kracht... Dat is voor later.

Alles komt bij zoo'n zwaar, riscant en kostbaar bedrijf aan op de punctueelste organisatie! De organisatie van een leger, dat, als van de Duitschers in den oorlog, met alle strijdkrachten gereed staat in enkele uren.

Gaarne vergelijkt Dr. Groothoff zijn bedrijven

de gegevens die binnenkomen. Hetzelfde in de mijn. Het werkplan hier, moet even soepel zijn als dat van den veldheer, want ook hier zijn verrassingen en tegenvallers die op de meest ongewenschte oogenblikken den boel in de war pogen te sturen. Dit aanvalsbeeld is verder te ontwikkelen. Ook hier kan men spreken over de reserves (de kolen-reserves), de *étappes* (de materiaalvoorziening), den werkkring van staf- en frontofficiëren, de zorg voor het evenwicht tusschen verkenning, voorbereiding en aanval maar *bovenal* de zorg voor den *goeden geest van den troep*!"

En daar doen we een snuffje van op als we onzen onderaardschen tocht gaan beginnen, onder de deskundige leiding van Ingenieur de Zee, nu we de liftkooi verlaten hebben en aangekomen zijn op de laadplaats.

Dikwijls heb ik in deze dagen de Heeren Mijn-ingenieurs vergeleken bij onze marine-officiëren, die ik leerde kennen op mijn onderzeereizen.

Denzelfden kloeken en fieren geest, denzelfden eenvoud en vlotheid, aangename zakelijkheid en snel-begrip-van-situaties, die men ook vindt onder het corps der aviateurs, treft ge hier. Kaerels die je een *pool* geven, hard, veerkrachtig en droog! Geen slap, ellendig knokkelhandje dat wat... zweet, — hm!

Maar kaerels, met warmkloppende harten, heldere koppen en 'n onbuigzamen nek en wil. Geen „knoeiërs" zegt de zeeman, zoo volkomen juist.

Maar laten we onzen tocht onderwijl voortzetten. 't Is twee uren en er wacht ons een zware middag, tot vanavond half zeven.

„Toe heeren," zei zoojuist nog mijn puike gastheer Groothoff in het Beambten-Casino waar goed opgeschept werd, (van zulke „opschepperijen" houden dergelijke kerels in 't algemeen!) „leg maar 'n goed laagje," alzoo tot Ir. de Zee en mij, „jullie moeten er vandaag tegen kunnen," en inderdaad, onze zware schoenen gaan hier niet heelemaal op rozen. Bovendien, we hebben het later op de kaarten nagemeten, dezen middag tippelden we *vijf kilometers* onder den grond enne... enfin —

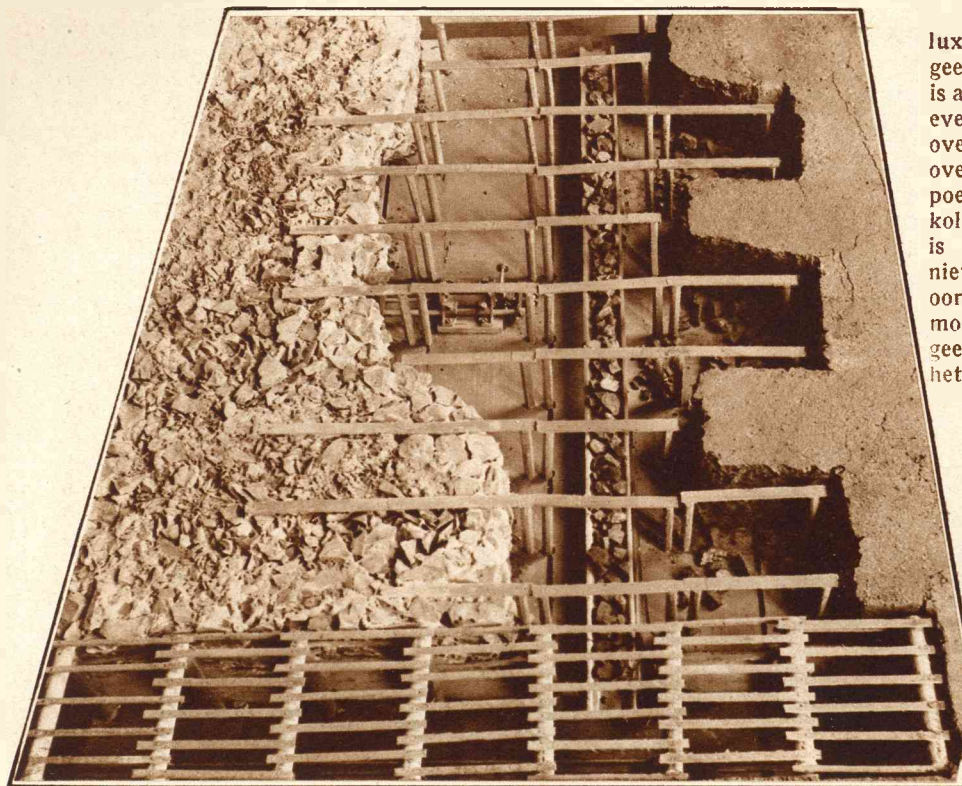
DE TOCHT

Ieder gaat zijns weegs. Ieder wacht zijn taak op vaste plaatsen, waar ie z'n voorganger aflost.

HET EINDE DER SCHUDGOOT.

Ge ziet hier duidelijk de kool in den wagen storten, die, in de goot geworpen door de mijnwerkers, hier wordt *uitgeschud*, zooals ook de schrijver van het artikel er uitgeschud werd. *Laadkast*, noemt men deze ruimte.

Zeer duidelijke, schematische voorstelling voor een „werkfront” onder in de mijnen. Zie het artikel. Links de met steen aangevulde ruimte die uit zichzelf inelkaar geperst wordt door de drukkende aarde, — midden de schudgoot, rechts de kool.

Wij stappen door de eindeloze steengangen waar een stilte heerscht en een donkerte die beide *volkomen* zijn. Geen plek op aarde is te vinden waar en de stilte en de duisternis zóó intens zijn. En grootsch. Want deze twee eigenschappen dier onderaardsche gangen zijn *indrukwekkend*. Je kunt je niet indenken dat honderden meters boven je hoofd de zware aarde rust. Dat daar de akkers liggen te prijken onder goddelijk zonlicht, dat daar straten zijn met huizen en winkels en verkeer. Dat daar spoorwegen zijn, waarover de zware treinen voortsnelen, — *dat nu de wereld op je rust*....

Maar als je, in het schamele licht der lamp, stukken spoorrails van slechts twee meter lengte, langs de wanden en in de plafonds, (ter ondersteuning der uitgravingen), doorgebogen ziet als rietjes; als zware stukken boom soms geknapt staan als lucifertjes; als vallende stukjes steen zoo nu en dan tegen den vloer ketsen in deze drukkende stilte, dan wordt ge wel steeds herinnerd aan wat er „*boven je hoofd hangt*”. Intusschen, gemakkelijk loopen is het niet door deze gangen, die allen enkel en dikwijls dubbel spoor hebben en waar ook nog 'n stuk afgaat voor een „sloot” — zal ik maar zeggen, die het water, dat er steeds druppelt, opvangt en afvoert. Soms ook dat ge door plassen moet, of ze te laat ziet en er tot de knieën inzakt.

En komt er heel, heel in de verte eens 'n lichtje aan, (in deze steengangen zijn geen kolen, is nimmer steenkool gedolven zelfs en stoft het dus niet, integendeel het is er vaak vochtig) dan doet je dat goed. Ook passeeren kolentransporten, getrokken door paarden of locomotieven, waarop de voerman of machinist je weer begroet met zijn Glück auf! Nu en dan wordt de stilte onderbroken door geruisch van wind, die er soms loeien kan. Dat is de instroomende versche lucht, die soms zoo'n kracht heeft, dat deuren die je moet passeeren — en naar ik meen voor die lucht 'n soort sluizenfunctie waarnemen, — soms met twee man en met vereende krachten opengetrokken moeten worden. Ge begrijpt dat hier het halsdoekje geen overbodige

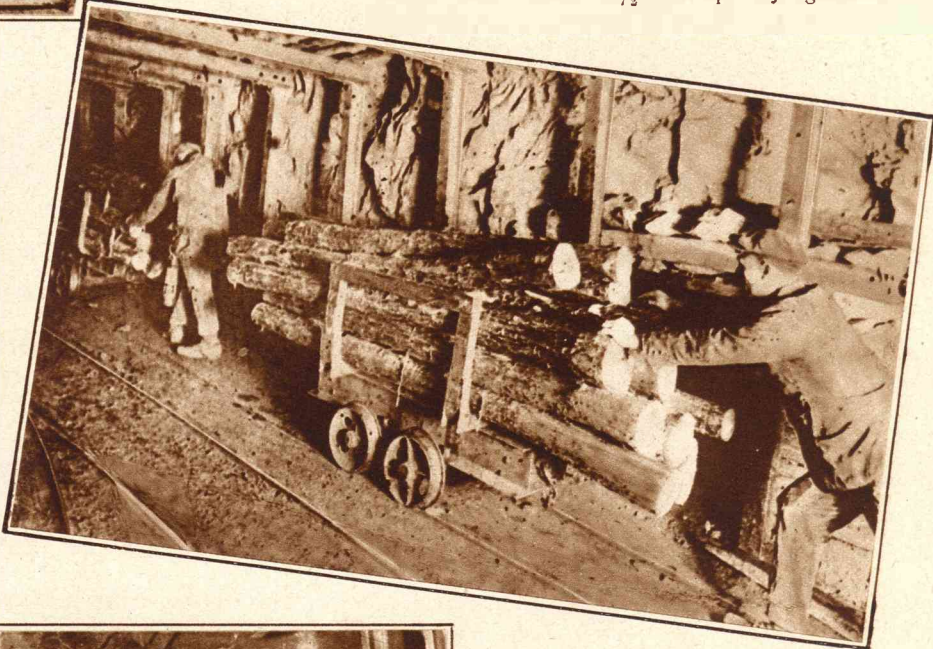
luxie is! Overal kleeft 'n geel poeder, klei-stof. Deze is aangebracht, om bij een eventuele explosie, die over kan slaan op het overal zwevende kolenpoeder (ik zei hier is geen kolenstof, maarre.... die is er overal en als die niet met koeken in je ooren, oogen, neus en mond plakt, dan is het geen stof....), zich met het zwevende kolenpoeder te vermengen, waardoor de explosie zoo goed als in de kiem gesmoord wordt! Het lijkt paradoxaal, om in een ruimte waar reeds zooveel stof is, nog meer stof kunstmatig aan te brengen, doch dit middel is het eenige dat af-

Deze „wandeling” ging door modder, door diepe duisternis, struikelend soms, dan weer stappend, *twee-en-een halven* Kilometer ver van het uitgangspunt, de schacht af.

Ik moet rekening houden met m'n baas die dit alles, met de vele foto's onder moet brengen in ons goede blad, dat hoe uitgebreid ook, te klein zou worden, hoewel ik me de geweldigste zelf-t beperking reeds opleg!

Ik sla de „opbraak” dus maar over, waar he steenkolensap in m'n nek droop en ga direct, linea recta, naar de schudgoot en kruip er lekker in!

Op de betreffende foto ziet ge dit vreeselijk ding liggen. Dit is een foto van een maquette onder glas, door Dr. Groothoff ontworpen ter gelegenheid van een bezoek van H. M. de Koningin aan de Staatsmijnen. Aan de hand van dergelijke „modellen” heeft hij Haar de constructies in den mijnbouw duidelijk gemaakt. Rechts ziet ge de steenkool. Links de opvulling met steen. Elken dag wordt $1\frac{1}{2}$ M. zijwaarts opgeschoven. De ééne ploeg hakt in de kool de inhammen die gij duidelijk zien kunt, de volgende ploeg hakt er de punten weer af, zoodat weer een rechte lijn verkregen wordt. Dit noemt men het „werkfront”. De vrijgekomen ruimte wordt aangevuld met steen, die vanzelf muurvast gaat zitten, door den voortdurenden druk die er natuurlijk altijd op staat. De schudgoot wordt dan weer $1\frac{1}{2}$ M. op zij geschoven

ONDERGRONDSCH HOUTTRANSPORT. Houd steeds in het oog, dat deze opnamen bij overweldigend kunstlicht zijn gemaakt. De werkelijkheid is grootscher door de diepe duisternis en stilte. De werkelijkheid is zelfs... mooier!

HIER IS JUIST GESCHOTEN. Is met sterke explosiestoffen weer enkele meters verder gedrongen in de aarde en.... rust voor een oogenblik de geheele zware wereld hier op niets!

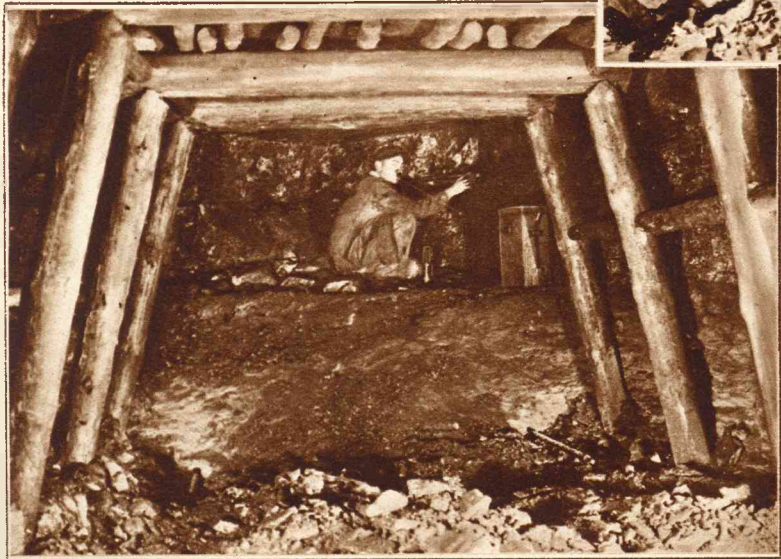
doend is tegen een zich voortplantende kolenstofexplosie. Op vaste punten zijn telefoontoestellen aangebracht. Deze toestellen zijn verbonden aan de telefooncentrale, gevestigd bij de, daarstraks verlaten laadplaats, welke centrale aansluit op het groote, bovengrondsche net. Op torenshooge diepte onder den grond, in Limburg kun je dus even je vrouw opbellen in den Haag om te vragen hoe het met de jongkies van poes gaat....

en zóó wordt dit steenkolenveld, — dat hellend in de aarde „geschoven” zit, — uitgehakt. Gij begrijpt dus, wat het zeggen wil, als zoo'n veld slechts 'n zestig centimeters dik is. Dan is alles *kruipwerk*. „Mijn” kool-lag was 'n meter dik ongeveer, doch nog begrijp ik niet hoe 'k m'n lichaam vaak gewrongen heb gekregen door de nauwe ruimten, in die pikdonkerte en die dikke stof.

De schudgoot wordt door een motor in *schuddende* beweging gebracht. Ze helt, omdat het geheele steenkolenveld helt en zóó worden de stukken kool weg-geschud, naar het einde der galerij (zoo heet de steenkolengang) waar de boel in wagens stort, die weer vervoerd worden naar de laadplaats en op de lift boven komen, over den losvloer denderen, omkiepen in de gereedstaande spoorwagens, enz. enz. Ook begrijpt ge wel, — deze foto is slechts een kunstig en vernuftig gemaakte *doorsnede*, — dat hier de éénige weg om te gaan is, de *schudgoot*. Je werpt jezelf erin, bovenop de kolen, languit op je buik, je lamp vooruit en je laat je schudden naar het einde. Ik zei er verleden week reeds iets van. Dus ik volsta weer. Weinig fantasie is er noodig om nu te snappen, waarom je als 'n *neger* boven komt. Maar.... toen de kooi eindelijk omhoog ging, toen eindelijk de blauwe dag zich aan mij vertoonde....

Goddelijk moment!

(Wordt vervolgd).

Schitterend geslaagde foto van een steenkoolgalerij. Zoo mooi is het niet steeds. Let op de fraaie stutconstructie.

DE WEDDENSCHAP

Naar het Engelsch van Ladbroke Black

HET VERHAAL TOT NU TOE.

Geautoriseerde vertaling door A. T.

Als een man maar wil, dan kan hij alleszins er in een gezelschap beweerd en Richard Standing was het daar roerend mee eens. „Zoo? Trouw jij dan eens met de verloofde van Prins Joachim van Latavia?” werd hem toegevoegd; „ik wed om duizend pond, dat je dat niet klaarspeelt.” Standing had in een dulle bui de weddenschap aangenomen, al begreep hij den volgenden morgen bij het ontwaken zelf niet, hoe hij zoo dwaas had kunnen zijn, vrijwel zijn heele vermogen op zoo'n manier te vergoien. Want dat lukte natuurlijk toch niet, hij zou het niet eens probeeren. Om zich te verstrooien, gaat hij een vacantiereisje maken naar Kilbolton, waar hij Cicely Vane ontmoet, op wie hij hals over kop verliefd wordt. Die Cicely Vane, maar dat weet Standing niet, is juist de verloofde van den Prins, die hij volgens de weddenschap zou moeten trouwen. Zij heeft ook hem lief, maar haar vader wil, dat zij met den prins trouwt. Zoodra Standing dat alles weet, besluit hij het huwelijk tusschen Cicely en den Prins te verhinderen, iets, wat ook 'n Amerikaansch consortium wil, dat uit is op olie-concessies in Latavia en vreest, dat die aan Almeric Vane gegeven zullen worden, wanneer de vorst met diens dochter trouwt. In dienst van dat consortium reist Standing haar, als zij voor de huwelijksplechtigheid naar Latavia gaat, na. Hij spreekt haar nog, vóór zij Latavia betreedt, en zweert haar, dat hij op de een of andere wijze het huwelijk wel zal weten te beletten. Standing gaat naar het „Paleis in het Bosch”, waar de vorige Prins van Latavia, die krankzinnig verklaard is, door Joachim wordt gehouden, met de bedoeling dezen te bevrijden en weer op den troon te herstellen. Onderweg neemt hij met een aantal

mannen, die evenals hijzelf in dienst zijn van 't Amerikaansche syndicaat, Prins Joachim gevangen. De krankzinnige Prins is echter juist overleden en daar dit een streep door Standing's rekening dreigt te halen besluit hij zelf voor den bevrijden Prins Peter door te gaan. Hij verwekt een revolutie, die een onbloedig verloop heeft en hem op den troon van Latavia zet. Almeric Vane laat hij voor alle zekerheid op een kasteel gevangen zetten en aan Cicely, die den volgenden dag haar intocht in Latavia doet, vertelt hij de geheele geschiedenis. Het meisje, dat ook hem lief heeft, zwijgt natuurlijk, ook tegenover haar vader, en laat zich kalmjes gevangen nemen, overtuigd, dat Standing er wel voor zal zorgen, dat haar niets overkomt. Zelfs ondergaat zij 'n verhoor, omdat in Latavia de meening heerscht, dat zij en haar vader, samen met Prins Joachim, het land aan „den vreemdeling” hadden willen verkoopen. Later hoort Cicely van haar vader, dat Standing werkt voor het Amerikaansche syndicaat en zij begint aan hem te twijfelen en juist als zij hem om opheldering wil vragen, komt haar vader binnen en herkent in Prins Peter Richard Standing. Van deze ontdekking wil Almeric Vane gebruik maken om Standing voor zich te laten werken, inplaats van voor de Amerikanen: wat hem echter niet gelukt. De gebeurtenissen volgen elkaar nu snel op.

De voornaamste is wel, dat Almeric en Cicely door een kriegsraad ter dood veroordeeld, maar vlak voor de ten uitvoerlegging van het vonnis door Dick bevrijd worden. Op hun vlucht naar de grens verneemt Cicely, dat Prins Joachim getrouwen om zich verzameld heeft en een aanval op Mintz, de hoofdstad van Latavia, wil wagen. Dick is dus in groot gevaar en zoodra de mannen, door Dick daarmee belast, de vluchtelingen over de grens gebracht hebben, besluit Cicely terug te keeren om Dick te waarschuwen. Als boerinnen vermoed gaan Cicely en Martha, haar kamerier, per trein naar Mintz terug, waar zij, na allerlei moeilijkheden — er is een prijs van 10.000 kronen op haar hoofd gesteld — in slaagt, Dick te spreken te krijgen. Zij vertelt hem wat zij gehoord heeft en Dick geeft haar opheldering hoe hij er toe gekomen is, in dienst te treden van 't Amerikaansche syndicaat. In den verderen loop van het gesprek vertelt Dick, dat hij er de voorkeur aan zou geven, zoo spoedig mogelijk zijn prinschap er aan te geven, en tenslotte wordt besloten, dat hij, als Prins Peter, een onderhoud zal aanvragen aan Prins Joachim. Als zijn vertegenwoordiger zal hij dan zelf, als Richard Standing, met Joachim onderhandelen, om dezen onder zekere voorwaarden zijn kroon weer terug te geven. Cicely zal Joachim het voorstel tot onderhandelen gaan overbrengen. Na allerhande moeilijkheden slaagt Cicely er in, in haar vormomming als boerin, tot Prins Joachim te worden toegelaten, zonder door hem erkend te worden. Zij heeft hem zoo juist gezegd, dat zij tot hem is gekomen in opdracht van personen, die het goed met hem meenen, en die bekend zijn met zijn plannen, om een aanval op Mintz te doen. Joachim gelooft echter niet, dat zijn plannen werkelijk in Mintz bekend zijn en zegt haar dit ook.

Toch is het de waarheid, Hoogheid,” antwoordde Cicely. „Er worden met opzet valsche berichten verspreid. Alle telegraafkantoren zijn door militairen bezet, en niemand mag Mintz verlaten, zonder eerst gefouilleerd te zijn. Alles wordt gedaan, om te zorgen, dat u niet wordt ingelicht.”

Zij zag bij het flikkerende licht van het haardvuur hoe zijn gelaat lijkbalek werd. Haar woorden hadden klaarblijkelijk indruk op hem gemaakt, en zij kreeg een gevoel van voldoening. Voor Dick's plannen toch was het een allereerste vereischte, dat Joachim zou gelooven, dat zijn positie hopeloos was.

„Hoe kan ik weten, dat je de waarheid spreekt?” vroeg hij na enkele oogenblikken. „Wie heeft je met deze boodschap gezonden?”

„Ik heb u al gezegd, dat ik kwam van hen, die het goed met u meenen, Hoogheid.”

Zij kwam nu aan het moeilijkste deel van haar taak, en zij aarzelde even.

„De naam, vrouw. Als ik den naam hoor, zal ik weten, of hij een vriend is of niet.”

„Ik kom van Zijn Koninklijke Hoogheid Prins Peter zelf.”

Zij zag een uitdrukking van de grootste verbazing op Prins Joachim's gelaat komen. Een oogenblik heerschte doodsche stilte in het vertrek. Toen barstte de Prins in lachen uit.

„Vrouw! Of je bent gek, of je komt hier met verraderlijke doeleinden. Heb je nog een oogenblik gedacht, dat wij zoo'n verhaaltje zouden gelooven?”

„En toch is het de waarheid, Hoogheid. Prins Peter zelf heeft mij met die boodschap aan u belast.”

Hij sprong van zijn stoel op, liep op haar toe, en keek haar onderzoekend aan.

„Je weet dat je liegt. Ik zal je een minuut geven, om de waarheid te zeggen — om te bekennen, wat er achter deze monsterachtige valsheid steekt. Als je niet spreekt, zal ik je laten doodschieten.”

Terwijl hij sprak, keek hij op zijn horloge.

„De minuut begint,” zei hij.

„Ik spreek de waarheid,” stamelde zij. „Ik heb Prins Peter dezen avond alleen in zijn paleis gesproken en toen heeft hij mij gevraagd, u deze boodschap te brengen.”

„Een halve minuut,” riep Prins Joachim. „Nog een halve minuut, vrouw, en je gaat met deze leugen op de lippen de eeuwigheid in.”

Tot nog toe had zij gehoopt, dat haar onderhoud met hem zou kunnen geschieden, zonder dat zij haar identiteit zou behoeven te verraden. Haar allerlaatste wensch was, zichzelf als Cicely Vane aan hem bekend te maken.

„Hoe kunt u mij de waarheid laten zeggen, door mij dood te schieten?” vroeg zij.

Hij antwoordde niet; hij bleef maar op zijn horloge zien. Zij begreep, dat de hoop die zij gekoesterd had, ijdel was. Met een lusteloos gebaar rukte zij de sjaal, die haar hoofd bedekte, af.

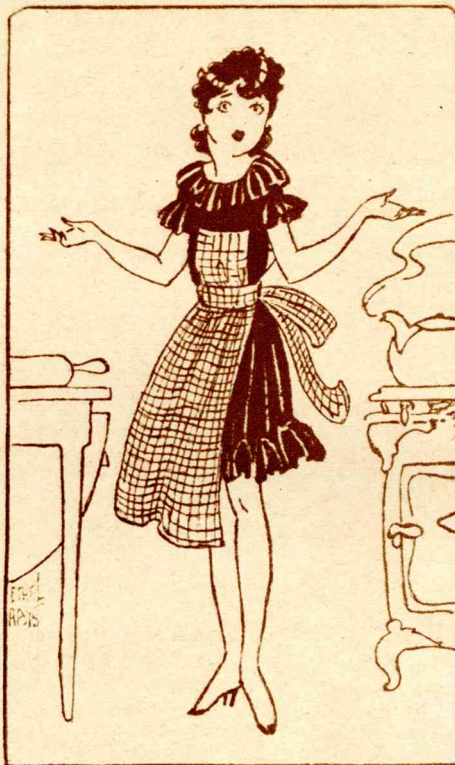
„Joachim,” zei ze zacht, in het Engelsch. „Ken je me niet?”

Met een kreet deinsde hij achteruit, haar aanstarend, alsof zij een uit haar graf opgestane doode was.

DE TIENDE HOOFDSTUK

Verwonderd, nog niet geloovend, staarde Prins Joachim Cicely aan. Hij dacht, dat hij het slachtoffer was van een hallucinatie. Haar sjaal wierp zij van zich, om daarna ook haar pruik af te zetten en toen zij zich in haar volle lengte oprichtte,

Fanny Flapuit zegt:

Het is alleen in verhalen, dat een meisje kan trouwen en naderhand even onbezorgd kan blijven leven

stond daar eensklaps niet meer het oude grijze gebogen vrouwtje, maar Cicely Vane, met haar donker gebod kopje.

„Cicely!” riep hij uit, „Cicely, mijn lieve Cicely!”

Nu hij overtuigd was, dat daar werkelijk het meisje voor hem stond, met wie hij zou trouwen, werd hij onmiddellijk weer beheerscht door zijn romantisch temperament. Was er beter materiaal voor een werkelijken roman dan hier? De Prins, verdreven uit zijn rijk, opgesloten tusschen de muren van een gevangenis met slechts enkele getrouwen, en die nu bezocht werd door zijn bruid. Zij zag, hoe de situatie hem in haar macht had,

hoe zijn geest zich plotseling geheel met het geval bezighield en hij het op zijn eigen romantische manier verwerkte. En ze dacht aan de woorden, waarmee Dick hem eens had gekarakteriseerd... „Die bioskoop-prins, die in film-teksten spreekt.”

Hij kwam op haar toe en zijn oogen, een oogenblik tevoren nog hard en wreed, drukten opwinding en voldoening uit. Hij zou haar in zijn armen genomen hebben, maar zij deed een stap achteruit en hield haar hand op. Dat was nu uit, daar wilde zij niets meer van weten. Het moest hem maar dadelijk duidelijk gemaakt worden, dat hij haar niet langer moest beschouwen als zijn aanstaande vrouw.

„Joachim,” stamelde zij, „dat is voorbij. Het moet je wel altijd duidelijk zijn geweest, dat ik niets om je gaf — dat ik niets meer was dan een pion op het schaakbord van mijn vader. Maar nu is alles veranderd en vermors dus nu geen tijd met te beweren, dat je iets om mij geeft.”

Hij kreeg een kleur van kwaadheid, maar hield toch hardnekkig vast aan de romantische mogelijkheden van het geval.

„Je bent me komen opzoeken, lieve, vermoed en met gevaar voor je leven...”

„Ik ben niet alleen terwille van jou gekomen,” viel zij hem vlug in de rede, „maar in de hoop, een onrecht te kunnen goedmaken en te voorkomen, dat vele onschuldigen zouden moeten lijden.”

Zijn gelaat betrok.

„Dus je wilt me vertellen, dat je niets om mij geeft?”

„Ja Joachim, niet het minste... ik heb je altijd gehaat, van het eerste oogenblik dat ik je gezien heb.”

In den geest doorleefde zij weer die treurige maanden van zijn zorgvuldig overwogen liefdesbetuigingen... hoe zij, voortdurend onder toezicht van haar vader, gedwongen was gevoelsens voor te wenden, die zij niet had. Het was haar een groote opluchting — een schitterend bewijs van haar vrijheid en onafhankelijkheid, in staat te zijn hem ronduit en onomwonden te zeggen, dat zij hem haatte. En zij deed, alsof zij den vijandigen blik, die er in zijn oogen kwam, niet zag.

„Dat durf je me nu te zeggen, omdat je denkt, dat ik machteloos ben. Maar je zal eens zien, jij en je bourgeois-vader! Als ik mijn troon weer overver zal hebben, zal ik aan je beleedigen denken. Evenals alle anderen die zich tegen mij verzet hebben, zullen jullie er voor boeten.”

Hij had zijn masker afgeworpen, alle romantiek was verdwenen. Hij was nu de bruid, hakend naar macht, om zich te kunnen wreken op hen, die hem hadden weerstaan.

„Dat zuivert de lucht voor ons volkomen,” Joachim,” antwoordde zij kalm. „We hoeven dus nu niet meer te veinzen, geen van beiden. Nu het eenmaal uitgemaakt is, dat we alle twee hartelijk het land aan elkaar hebben, wil je misschien wel zoo goed zijn, even te luisteren naar de reden die mij er toe gebracht heeft, je hier op te zoeken.”

Hij werd echter zoo door zijn onberedeneerden hartstocht beheerscht, dat hij niet onmiddellijk zijn geest kon dwingen in den toestand, noodig om alles nuchter onder het oog te zien. Hij begon het vertrek op en neer te loopen, zoodat in het flinkerende kaarslicht zijn groteske schaduw op de zoldering zich telkens weer verlengde of verkortte.

„Ik zal je mijn meerderheid laten voelen, jou en je vader en allen die me hebben verraden. Je bent in mijn macht, meisje, vergeet dat niet. Ik heb maar een woord te zeggen en je wordt doodgeschoten.”

„En dan?” vroeg zij kalm.

Tandenknarsend keek hij haar aan.

Dan... Maar wat zou jou dat kunnen schelen? Jij zal dood zijn en er zal niemand wezen om je te wreken. Verbeeld je maar niet, dat ik niet weet, wat er omgaat. Het volk haat je. Je zou zelfs zijn doodgeschoten — hoe je ontsnapt bent, mag de duivel weten.”

„Je schijnt niet erg over mij getreurd te hebben, Joachim,” zei ze, terwijl haar lippen trilden van ingehouden lachen.

Hij staakte zijn wandeling door de kamer en wierp een woedenden blik op haar.

„Ik heb mijn kroon en mijn leven op het spel gezet, om jou mijn rijk met mij te kunnen doen deelen. Alleen om jou word ik hier vastgehouden. Ik heb je alles gegeven wat ik te geven had en nu beantwoord je mijn opoffering en mijn toewijding op deze manier.”

Zij begreep, dat hij zich weer begon te voelen als een tragische, nobele figuur.

„Ik heb altijd gedacht, dat de hoofdzak van onze verbintenis het miljoen pond was, dat mijn vader je zou geven, om je schulden te kunnen afdoen, Joachim.”

Een oogenblik scheen het, alsof hij haar wilde slaan, want hij balde de vuisten en bleef vlak voor haar staan.

„Denk maar niet, dat je me kunt ontsnappen. Ik zal je beleedigen goed onthouden, meisje. Op het oogenblik mag ik dan een Prins-in-balling-schap zijn, maar morgen...”

„Ben je vergeten, wat ik je vertelde omtrent het leger, dat op dit bosch aanrukt, of omtrent de maatregelen, die zijn genomen, om te zorgen, dat je hier als gevangene zult blijven?”

Hij greep de leuning van een stoel en leunde er op, als om steun te zoeken. Zijn woede en zijn boosheid hadden plotseling plaats gemaakt voor wanhoop.

„Waarom ben je dan hier gekomen?” riep hij uit.

„Alleen maar om den spot met mij te drijven?”

„Neen, ik ben hier gekomen om je te helpen. Als je verstandig wilt praten en wilt uitscheiden met poseeren en dreigen met dingen die je toch niet kan uitvoeren, dan zal ik het je vertellen.”

„Wat is je boodschap dan?” vroeg hij met holle stem.

„Ik heb je al verteld, dat ik Prins Peter vanavond gesproken heb en dat ik een boodschap van hem voor je heb.”

Onder het uitspreken van deze woorden keek zij hem strak aan, want zij koesterde er nog altijd eenige vrees voor, dat hij ontdekt zou kunnen hebben, dat de echte Prins Peter dood was en dat een indringer, in den persoon van Richard Standring, zich van den troon had meester gemaakt.

„Een krankzinnige... een gek... hoe kan die nu Latavia regeeren?”

Zij voelde zich geheel opgelucht. Hij koesterde te dien opzichte dus geen verdenking. Dick had zijn verbazingwekkend spel dus met volkomen succes gespeeld.

„Het volk van Mintz schijnt er toch anders over te denken. Ik heb vandaag nog pas den Prins in pracht en praal door de straten zien trekken en er valt aan zijn populariteit niet te twifelen. Wat zijn krankzinnigheid betreft, dat is eenvoudig een praatje. Ik kan je tenminste vertellen — en zooals ik al zei, heb ik met hem gesproken — dat ik nog nooit iemand ontmoet heb, die zooveel blijken van gezond verstand gaf.”

Zij zag, dat hij, niettegenstaande zijn wanhoop, belang in haar mededeelingen begon te stellen.

„Maar hoe kwam hij er toe om met jou — juist met jou — een onderhoud te hebben?” vroeg hij ongeloofig. „Mijn agent te Mintz heeft mij bericht, dat hij een belooning van tien duizend kronen heeft uitgelooft voor je aanhouding, dood of levend, en nu wil jij me doen gelooven, dat je een geheim onderhoud met hem hebt gehad?”

„Ik zal jou toch zeker niet hoeven te vertellen, Joachim, dat het in het belang van den staat wel eens noodig kan zijn, dat een Prins in het openbaar precies het tegenovergestelde doet als in privé. De Prins had een vertrouwd persoon noodig voor zijn boodschap. Hoe hij met mij in aanraking kwam doet er nu niet toe, dat zal je nu maar als een feit moeten aannemen, en dat ik hier ben, zal je moeten doen gelooven aan de waarheid van hetgeen ik je zeg.”

Een oogenblik bleef hij in gedachten verzonken.

„En je zegt, dat hij je met een boodschap voor mij hierheen gezonden heeft? Wat is die boodschap?”

„Gedeeltelijk heb ik het je al gezegd. Ik moest je zeggen, dat hij volkomen op de hoogte was van wat er hier omgaat — hij weet, dat je maar over een kleine groep aanhangers beschikt en dat je plan was, Mintz bij verrassing te overrompelen.”

Hij schrikte... het ontvouwen van zijn plannen, waarvan hij dacht dat ze alleen aan hemzelf bekend waren, maakte indruk op hem.

„Prins Peter verzocht mij, je dit te zeggen, Joachim, en er aan toe te voegen, dat hij reeds de

Spelende Speelman

*

*Spelende speelman gaf 't lustige lied:
een deuntje om te dansen: „Tra-la-la-la!” —
Al was 't ook een oude harmonika,
die 'r vroolijke mijsjes hier hooren liet:*

*dat deerde de dans-grage paartjes niet,
in lente-des-levens, vrij van verdriet,
al zwier-zmenkend zmaaiende voor-en-na,
in stijgende stemming nan „Hup-sald'ra!”*

*Deez' joelende jonkheid — van hart en hoofd
gloeïend — zij ging daar nu, zijde-aan-zij,
steeds den harmonika-man maar voorbij,
niens wonderde ijper niet werd verdoofd:*

*mant al die oogen en mangen nol gloed,
gaven hem klimmende krachten en moed!*

HERMAN J. HAIJEMAIJE.

noodige stappen had gedaan, om je met een overweldigende meerderheid te verpletteren. Je plan, om Mintz te verrassen, is onmogelijk. Je zwakke legertje zou vernietigd zijn, voor het de hoofdstad had bereikt. Alle wegen zijn bewaakt.”

Zij liet haar verbeelding maar werken bij de beschrijving van de maatregelen, die zij voelde, dat iedereen behalve Dick Standring zou hebben genomen.

„En waarom zou hij dan de moeite nemen, om mij deze boodschap te laten brengen?” riep Joachim uit.

„Hij zou graag hebben, dat je het hopelooze van je toestand inzag.”

Zij kwam nu tot het moeilijkste deel van haar taak. Tot hiertoe was zij zeker van haar zaak geweest en sprak zij met een nauwelijks ingehouden ironie; nu evenwel trad zij dichter op hem toe en maakte een gebaar, alsof zij zijn hulp inriep.

„Luister nu eens naar mij, Joachim. Je moet gelooven wat ik zeg, en Prins Peter niet naar jezelf beoordeelen. Je zegt, dat hij krankzinnig is. Welnu, als edelmoedigheid en zachtmoedigheid en een haat jegens alles wat op wreedheid en lijden gelijkt, krankzinnigheid is, dan geloof ik ook, dat hij krankzinnig is. Volgens zijn opvatting mag geen sterveling in Latavia lijden onder den strijd tusschen jou en hemzelf. Hij beschikt over de macht, om zijn positie te handhaven, maar hij zou het ten eerste betreuren, wanneer het noodig zou zijn, van die macht gebruik te maken. Hij wil een schikking met je, Joachim.”

Hij staarde haar verbaasd aan.

„Een schikking?” herhaalde hij. „Een schikking, nu hij zich eenmaal van den troon van Latavia heeft meester gemaakt en de geheele krijgsmacht van het land te zijner beschikking staat?”

„Dat lijkt jou een bewijs van zijn krankzinnig-

heid, Joachim, maar mij niet. Hij haat bloedvergieten. Denk er even aan, dat geen sterveling eenig letsel is geschied, als gevolg van de jongste revolutie. Hij wil niet, dat er nu, achteraf, nog bloed vergoten zal worden. Daarom stelt hij voor, tot een schikking met je te komen.”

„En is dat alles, wat hij mij te zeggen heeft?” vroeg Prins Joachim na een poosje. „Wie moet die onderhandelingen voeren?... Jij?”

Zij schudde het hoofd.

„Ik ben alleen maar de brengster van de boodschap, Joachim. Als je er in toestemde, over de zaak te onderhandelen, dan moest ik je vertellen, dat zijn behoorlijk gevolmachtigde vertegenwoordiger je vannacht om twee uur zal wachten bij de Zwarte Watervallen.”

Er kwam een grijs op het gelaat van den Prins.

„Houdt hij mij voor een dwaas, dat ik in zoo'n val zal lopen?”

„Kort na zonsondergang is dit kasteel volkomen door Prins Peter's troepen omsingeld. Dat is al wat ik je zeggen kan. En hoeveel van je mannen zullen bereid zijn te vechten tegen zulk een overweldigende meerderheid? In elk geval zal jij gevangen genomen worden en dan zal het Prins Peter niet langer mogelijk zijn, je leven te beschermen.”

Hij staarde haar aan, de wenkbrauwen gefronst, het gelaat doodsbleek.

„De Zwarte Watervallen. Dat is zestien kilometer hier vandaan... En, als ik ging, hoe zou ik dan door zijn linies komen?”

Zij haalde uit haar kleren een papier voor den dag, dat Dick haar had gegeven.

„Hier is je paspoort: „Aan ieder die het aangaat. Drager dezes is gerechtigd, onbelemmerd te passeeren door de militaire linies, welke op het oogenblik rondom het Paleis in het Bosch zijn opgesteld. Gegeven op ons Paleis in Mintz, den 10den dag van de maand Juli. Peter!”

Zij overhandigde hem het papier, na het hem eerst te hebben voorgelezen. Verbaasd en besluiteloos keek hij er naar.

„Het is mij dus toegestaan, naar de Zwarte Watervallen te gaan — maar kan ik ook terugkeeren? Als ik dan toch sterven moet, dan lijkt het mij beter, hier te sterven, strijdend, dan om als een wild dier in een val te worden gevangen.”

„Maar er is geen kwestie van sterven, Joachim, als je in deze ontmoeting toestemt.”

„Welken waarborg heb ik daarvoor? Moet ik vertrouwen op het woord van een man, die mij van mijn troon beroofd heeft — of van jou, die mij hebt verraden en beleedigd?”

De schrik sloeg Cicely om het hart. Zou hun heele plan nu hierop nog stranden? Terwille van Dick moest zij er voor zorgen, dat deze ontmoeting in elk geval plaats vond.

„Hoor eens hier, Joachim, ik bied je mijn leven aan als waarborg, dat er geen verraad in het spel is. Ik zal met je meegaan naar de Zwarte Watervallen. Je hebt natuurlijk een revolver. Als er verraad gepleegd wordt, schiet me dan dood.”

Voor de eerste maal sedert zij hem kende keek hij haar aan, niet alleen alsof zij eenvoudig het een of ander mooi stuk speelgoed was, dat hij graag zou bezitten, maar alsof zij een mensch was. In zijn oogen stond verbazing te lezen en met die verbazing vermengd was een eigenaardige waardeering van haar moed.

„Neem mij als je gijzelaarster, maar luister naar Prins Peter's plan om bloedvergieten te vermijden — of blijf hier, met de zekerheid, dat je, voor we twaalf uur verder zijn, zelf dood zult zijn en droefheid over vele anderen gebracht zult hebben.”

„Je bent wel dapper,” zei hij kalm. „Op die voorwaarden zal ik gaan.”

Zij voelde zich uitermate verlicht — de spanning, waarin zij de laatste uren geleefd had, was voorbij. Met een zwakken glimlach op de lippen viel zij neer in den stoel, waarvan hij de leuning nog steeds omklemd hield.

„Ik ben zoo blij, Joachim,” riep zij uit. „Ik ben er zeker van, dat het je nooit zal berouwen.”

Hij keek op zijn horloge.

„Het is al elf uur, Cicely, het wordt tijd dat we op weg gaan.”

Cicely voelde zich zeer hongerig. De geestelijke zoowel als de lichamelijke inspanning van den dag deden zich gelden, en de afstand naar de Zwarte Watervallen was zestien kilometer.

(Wordt voortgezet)

De Vlaamsche schilder Ch. Boom heeft voor dit tafereel een vierhonderd jaren teruggegrepen in ons volksleven en wat 'n afwisselend, levendig beeld heeft hij ons er in nagelaten. Fijn is de compositie van 't ijle geboomte met de mooie geproportioneerde gevels en bouwsels. En dan daarin die kleurige

VOOR DE STADS

DE STADSPOORT

groepen van allerhande personages in hun weidsche en rijke laat-middeleeuw-
sche kleederdracht. Wat een statie, wat een rust en toch wat een levendig
verschil van typeering in de schrijdende gestalten van burgers en burgeressen
en wat een aardige trekjes in de enkele figuren uit het lagere volk.

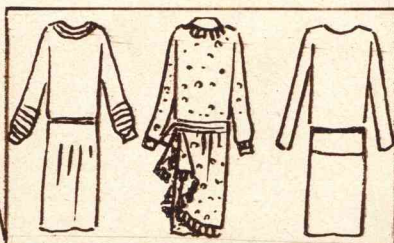
VROUWENLEVEN

DE NIEUWSTE HOEDEN

Er zijn heel dezen zomer maar weinig groote hoeden gedragen. Daarentegen zien we heel veel van de allerkleinste hoedjes geheel of bijna geheel zonder rand, die absoluut geen schaduw geven en daarom in den zomer, bij zonnig weer, voor de meesten onzer niet aangenaam zijn in 't dragen. Dit euvel vervalt echter naarmate de dagen korter worden en de zon aan kracht verliezen gaat en voor den komenden herfst worden dan

Nauwsluitend hoedje van zwart vilt met motief van fijne witte pareltjes.

nauwsluitende hoedje van zwart vilt is gegarneerd met een motief dat geheel en al uit fijne witte pareltjes is vervaardigd.

De tweede hoed is een eenvoudig sportmodel, buitengewoon geschikt om bij een mantelpak of donkeren mantel te worden gedragen. De hoed van paars vilt heeft een rand die het gezicht lichtelijk overschaduwet en is gegarneerd met lichtkleurig lint.

Het derde hoedje toont ons, hoe de Parijsche kappers trachten de *chichis* weer in de mode te brengen, de krullende haarlokjes, die onder

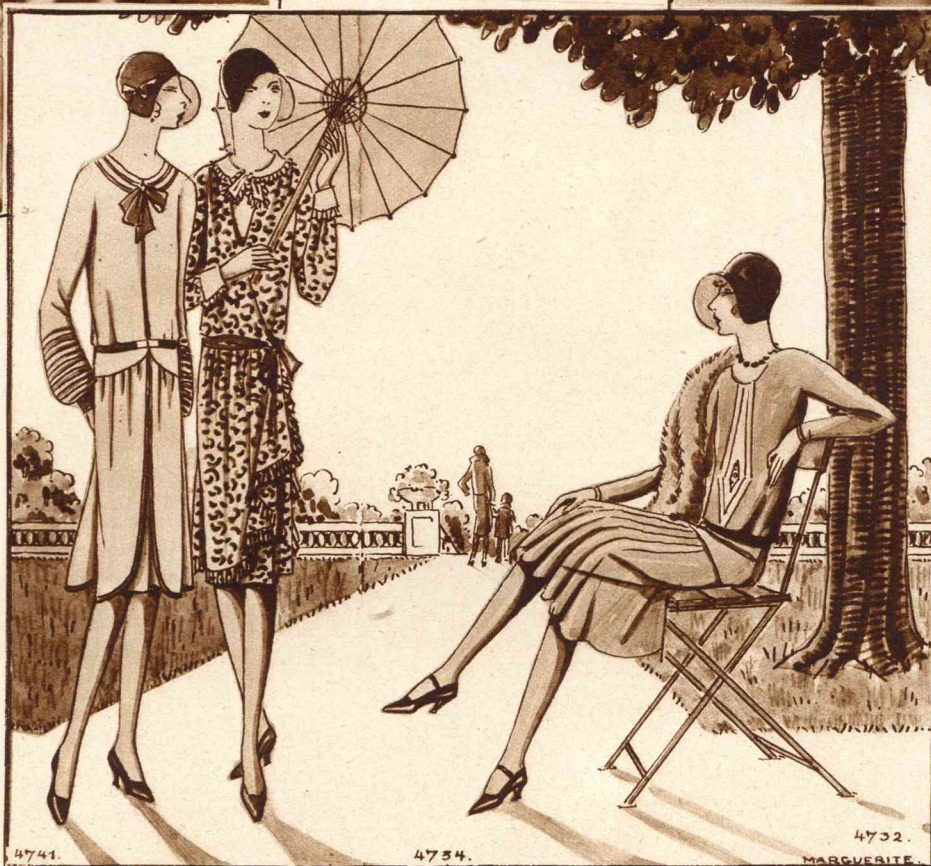

Eenvoudige paars villen hoed met lichtkleurig zijden lint gegarneerd.

ook weer van die alleraardigste nauwsluitende kapjes gecreëerd, die een fijn, jeugdig gezichtje zoo aardig flatteren kunnen.

Zeër elegant is het zwart met witte dopje hierbij afgebeeld. Het

Hiernaast: 4741. Een zeer gedistingeerde na-jarsjapon van fraise-kleurige wollen crêpe. Het rokje is met donkerblauwe crêpe geboord en valt van voren open op een fourreau van dezelfde stof. Het corsage bloust een meinig over een blauwe peau de suède ceintuur en is behalve met ingestikte plooijs, gegarneerd met een smal oest en coquette strik van blauwe zijde. 4754. Elegante japon van bedrukte crêpe de chine. Het overslaande corsage wordt gegarneerd door kraag, vest en manchetjes van witte zijde met geplisseerden rand. De ruime tuniek is eveneens met plissé gegarneerd. Een soepel zijden ceintuurtje in bijpassende tint voltooit het geheel. 4752. Japon van donkerblauwe crêpe marocain. De rok is vóór geplooid en met stiksels bemerkt. Het corsage wordt opgevroolijkt door een roode suède ceintuur en een jabot van witte zijde, welke met neelkleurige zijde is bemerkt.

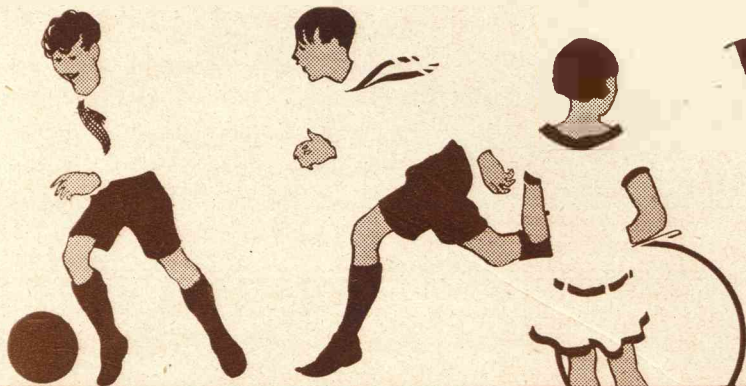

De „chichis” komen weer te voorschijn! Hoedje met ingenazide haarkrulletjes.

in den hoed bevestigd worden.

We hebben al eens vaker een dergelijke mode gehad. Dan waren 't kleine krulletjes, die van voren, terzijde, in den hoed genaaid werden. Heel veel opgang heeft die mode nooit gemaakt. Of ze nu veel navolgers zal vinden? Waarschijnlijk niet. PAULA DEROSE.

KNIPPATRONEN van onze geteekende modellen, genummerd boven 4000, zijn verkrijgbaar aan „Het Patronenkantoor”, Postbus No. 1, Haarlem. Onberispelijke coupe. Dameskleeding in de maten 88, 96, 104 bovenwijdte à f 0,55, kinderkleeding voor den bij 't model aangegeven leeftijd à f 0,35. Bij elk patroon handleiding voor 't knippen en naaien benevens een verkleinde patroonschets. Franco toezending, direct na ontvangst van bestelling met het verschuldigde bedrag aan postzegels ingesloten, waarbij vermeld naam en adres, nummer van 't model en 't blad waarin het voorkomt, en bovenwijdte. Men meet deze maat rondom het lichaam, recht onder de armen door, gewoon elad gemeten, zonder extra-toegift.

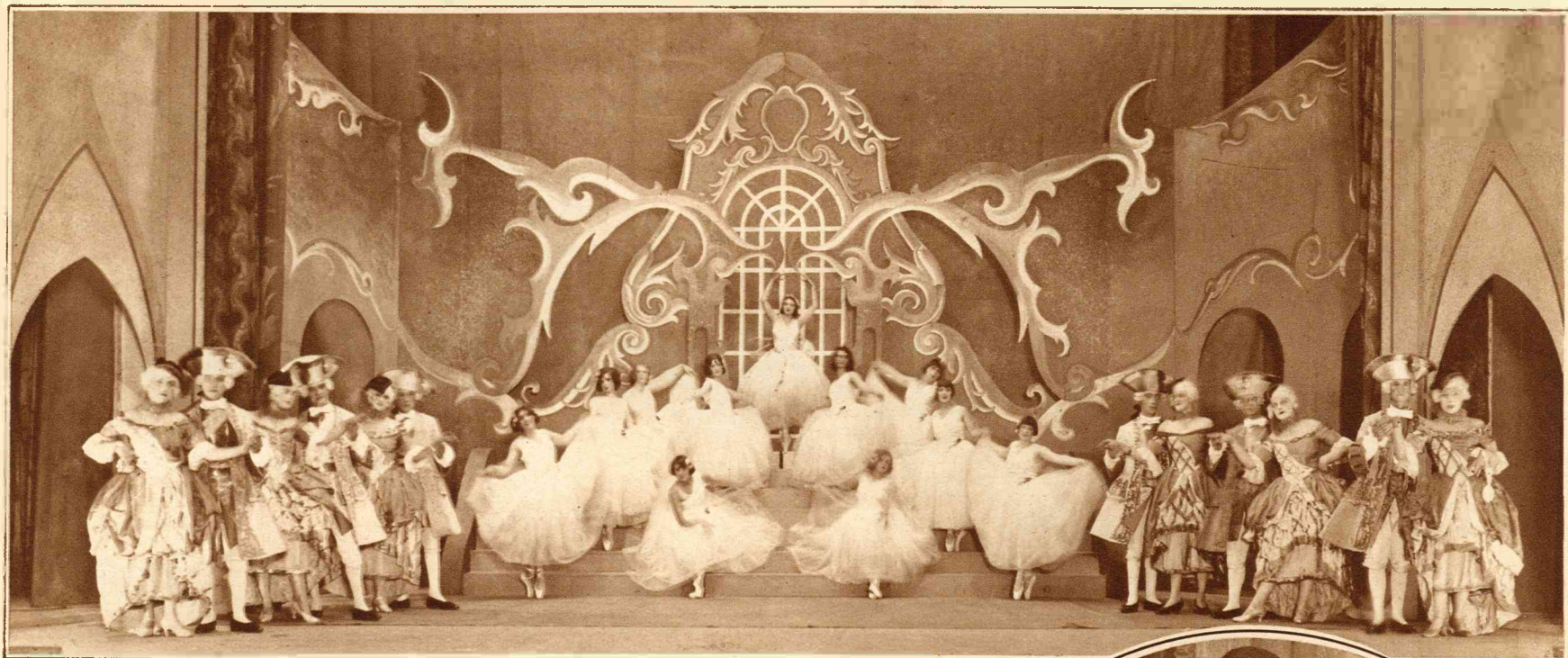

Witte kleertjes voor de kinderen?

„Aardig maar onpractisch”, zegt menige huisvrouw, „Niets geen bezwaar”, zeggen zij die met Rinso waschen, „want Rinso wascht het goed heel vlug en houdt het mooi”.

Een product der SUNLIGHT ZEEPFABRIEKEN

Een ballet-scène

CASANOVA

De meisjes van het Spaansche pensionaat verschijnen ten tooneele, onder leiding van haar hitse noogdes.

Natuurlijk, na de film die trachtte het veelbewogen leven van den avonturier Casanova, zoo rijk aan liefdeshistories, in beeld te brengen heeft men zich nu ook gewaagd aan het experiment om eenige van zijn amoureuze perikelen in een operettevorm te gieten. Daarbij meer partij trekkend van de gelegenheid om een groote verscheidenheid van fleurige en kleurige costumes ten tooneele te voeren tegen een harmonisch afgestemden achtergrond dan der

Een scène uit het derde tafereel Costa (Poldi Reiff) heeft alstierenwechter zijn vrouw Ignacia (Sten de la Mar-Klopper) overgenomen.

Hiernaast: Casanova (Frans Monneger) maakt het huwelijk aan Keizerin Maria Theresia.

waarheid getrouwe galante avonturen van den aarts-boemelaar uit te beelden. Wat intusschen zeer goed gezien blijkt. Zoo treedt het anecdotische meer naar voren, gehuld in klankvollen zang veelal en heeft men zooveel mogelijk het eigenlijk zwoel-erotische karakter van het onderwerp den domper opgezet. Nu kan men tenminste onbevangen zich verlustigen in het veelkleurige schouwspel dat Casanova getiteld is en waarin zang en dans en dialoog in revue-achtige dooreenmengeling elkander opvolgen.

HET TAPIJT

DOOR JOB DE HEVER

Zeg," zei Saar, „nu zie ik het toch ook. Jullie kleed in de achterkamer gaat er leelijk uit-zien."

„Ja," antwoordde Annebet en ze keek behoedzaam in de koffiekant. Hè, wat liep die filter weer treiterig langzaam. „Voor al, als je zoo in den erker zit en de kamers doorkijkt," vervolgde ze dan, „valt je oog er direct op."

„We moesten er toch maar eens toe overgaan iets anders te koopen," zei Pietekootje een beetje bedeesd. De tapijtkwestie werd al zoo vaak door haar met Annebet besproken, zonder dat het tot een oplossing gekomen was. En die bespreking was van Annebets kant niet altijd vredelievend geweest. Pietekootje duffde er dan ook niet veel meer in te zeggen.

„Als ik jullie was, zou ik iets van Perzisch nemen," begon Saar argeloos, „en dan met een effen rand."

„Jawel," bromde Annebet. „Jij weet het wel."

„Nu, dan zeil met een karpel. Zoo'n dingespatroon. Och kom je weet wel. Iets dat nogal kleurig is en dat de meubelen een beetje ophaalt."

„De meubelen," zei Annebet nu beslist vijandig, „behoeven niet opgehaald te worden."

Saar schudde opeens van inwendige pret. O, waade de wind weer uit dien hoek. Zooals je met die Annebet toch moest oppassen.

„Ik bedoel," zei ze dan goedig, „dat je een beetje moet uitkijken om iets te kiezen, dat bij het trijp, de gordijnen en het tafelkleed past. Of ga je alles vernieuwen?"

„Hier heb je koffie," zei Annebet veelbeteeknend.

„O dank je. Heerlijke koffie zet jij toch altijd."

Annebet verteederd, glunderde: „Ja de koffie is goed, maar de filters tegenwoordig deugen niet."

„Wat deugt er tegenwoordig wel," vond Saar en Pietekootje waagde voor te stellen dien middag, nu Saar er toch was, gezamenlijk eens uit te gaan op een karpel.

Annebet overwoog het voorstel, bedacht, dat het er toch van komen moest, vooral nu Saar toch ook scheen te vinden, dat de achterkamer er schunnig ging uitzien en stemde dan gereedelijk toe.

„Heusch Annebet," zei Saar nu de zaak gemoeidelijk van alle kanten bekijkend.

„Ik zou iets van Perzisch of Arabisch nemen."

„Nu weer Arabisch," bromde Annebet.

„Saar bedoelt iets Oostersch," vergoeielijkte Pietekootje. „Zou het niet te kleurig worden, Saar?"

„Je moet iets hebben," zei Saar, „waarin geen enkele kleur overheerscht. Iets, dat bij deze meubelen en bij een modern interieur past. Wat hier hoort, kun je immers al in geen jaren meer krijgen. Op de Nenijs van den zomer heb ik kleeden gezien, die jullie passen zouden. Prachtstukken gewoon."

„Ja zeker," stemde Annebet toe, terwijl ze boterhammen sneed, zich nog eens van den koffiefilter vergewiste. „Ja zeker en prachtstukken wat geld betreft. — Jullie moest er straks samen met je beiden maar op uitgaan."

„Nee, dat is nou ook wat," zei Saar. „Wij kunnen immers zonder jou niet beslissen."

„Maar er valt ook nog niets te beslissen. Dacht jij, dat ik maar een, twee drie een kleed kocht?"

„Ja natuurlijk," zei Saar. „Je gaat toch naar een winkel om iets te koopen."

Annebet keek vernietigend. Enfin, ze had altijd geweten, dat Saar geen huisvrouw was.

„Nee," betoogde ze dus rustig. „Iets dergelijks koop je maar niet ineens. Je gaat naar verschillende magazijnen, laat je iets voorleggen, maakt een keus en spreekt af, dat ik morgen eens kom. En dan vergelijken we op ons gemak de prijzen en de vermoedelijke kwaliteiten. En als ik dan morgen onafhankelijk van jullie nog eens keus gemaakt heb, wordt er beslist waar en wat er gekocht wordt. Zoo is de manier."

„Nou het is omslachtig," vond Saar. „En waar haal je de verschillende magazijnen hier in het stadje vandaan?"

„Nou," zei Pietekootje, „we hebben toch Renninga, Duursma en van der Werf."

„Van der Werf," besliste Saar, „is een afbetalingsmagazijn. Alles derde klas."

„Nu dan Duursma en Renninga toch," zei Annebet. „Je blijft zeker een paar dagen, hè Saar?"

„Nou," zei Saar verrast. „Als ik mag wel."

Ze had er wel zoo'n beetje op gerekend, want ze had nog een paar bezoeken en een conferentie met haar naaister op haar programma, maar gewoonlijk moest Annebets logeerkamer stormerhand veroverd worden.

Zoodra Saar en Pietekootje zich op weg begeven hadden om zich van de opgedragen taak te kwijten, bracht Annebet een bezoek aan het logeerkabinetje, overtuigde zich of Jansje niet te wonderlijk met het vleesch omsprong en maakte een pudding klaar, waarover Saar zeker in verrukking zou zijn. Daarna ordende ze in de voorkamer de theetafel en zette zich dan gewapend met het Nieuws van den Dag en de laatste portefeuille waarvan ze nog niets gezien had, behaaglijk in den erker neer. En toen werd er gebeld. Geërgerd keek Annebet op. Zou dat nu toch visite zijn? Juist nu ze eens een half uurtje voor zichzelf had. Een korte tik op de deur en Jansje stond in de kamer.

„Juffrouw," zei ze ademloos. „Daar is een man met een karpel."

„Met een karpel?" steunde Annebet. Hadden Saar en Pietekootje nu zoo van haar wijze lessen geprofiteerd? En wat een overhaaste bezorging!

Langzaam rees Annebet overeind. Maar dat accepteerde zij niet. Geen denken aan. Jansje keek verbaasd. Schepsel nog toe. Wat mankeerde de juffrouw nu? En nou dacht ze nog wel, dat ze goed deed. Ze had toch immers al dagen lang de dames hooren redeneeren over een nieuw kleed in de achterkamer.

„'t Is zoo groot," stotterde ze. „U hebt geen-eens een zeilrand noodig, zeit ie."

„Meisje," zei Annebet majestueus. „Nu zou ik toch wel eens willen weten, wat dat allemaal voor praatjes zijn?"

„Praatjes?" zei een grove stem bij de deur. „'t Binnen waarachtig geen praatjes. 't Is echt kemelshaar. Drie bij vier. U legt er uw kamer gelijk mee aan."

„Maar mijn Hemel, man," zei Annebet. „Is dat een manier om ineens bij de menschen naar boven te loopen?"

„Ja ziet u dame, ik dacht misschien brengt de dienstbode de boodschap niet goed over. En als u het nou direct wil leggen, dan bin ik er alvast. Het is een prachtkarpel en een koopje. En u heeft zooiets noodig, hoor ik van het meisje. Zal ik het nou eerst eens laten zien. Een patroon om van te watertanden en een kleuren! Jozefs rok was er nog niets bij. Laat ik u nou eens vertellen, wat de zaak is."

En de man, een nog jonge kerel in een donkerblauwe trui en met handen afzichtelijk van de getatoeëerde ankers, wierp een grooten zak op den grond. Een eigenaardige pek en teerlucht steeg er uit op.

„U ruikt het. De lucht van het schip zit er nog aan."

„Maar man," barstte Annebet uit. „Van welk magazijn kom je eigenlijk?"

„Magazijn?" verbaasde de man zich nu op zijn beurt. „Ik kom niet van een magazijn, dame. Ik heb hier een kleed, dat ik meegebracht heb voor een mevrouw hier in de straat maar ziet u, nou wil het geval, alsdat die lui voor een week of wat op reis binnen, zooals me de benedenburen zeiden. Ja, en ik moet morgen er weer voor maanden tusschen uit. Ik bin zooveel als zeeman, weet u."

„Zoo," zei Annebet en keek een beetje wantrouwend naar den zak op den grond.

„Ja ziet u en nou ken ik het ding wel bij mijn ouders opbergen, maar ik weet net, hoe dat gaat."

DRIE KLEINE MEISJES OP SCHOOL
heet deze scène, welke men hierboven ziet
instudeeren op een dansschool in het
Engelsche Highgate. Inderdaad is het een
bekaorlijk tafereeltje, vooral de aardige
kleedij en de miniatuur-parasols.

Dan komen de zussen thuis en wordt het gelegen en als Arie terugkomt is zijn kleed foetsie en zijn zijn centen naar de maan. Want leer dat van mijn, dat je van je familie nooit duiten ziet."

Annebet knikte toestemmend. Het was een filosofie, waarmee ze het roerend eens was.

"En," ging de man verder, "morgen is het weer varen. Ik moet een nieuwe oliejas en een paar laarzen hebben. Ik heb centen noodig en geen kleed. Een zeeman zit of vlot of krap. Hoe gaat dat? Afijn, u ken het ding krijgen voor de helft dat het waard is."

Annebet aarzelde. De helft van de waarde leek haar wel.

"Toe dame, u ken het gebruiken en ik moet er af. Ik ga weer voor maanden foetsie."

"Maar waar vaar je dan op?" informeerde Annebet plichtsgetrout. Als het eens bedriegerij was!

"O. op Indië, Japan, China of wat er voor komt."

"Wat is dat voor nonsens," zei Annebet geërgerd.

"Of je vaart op Amerika of op een ander land. Maar zooiets zots als jij nou toch beweert, komt niet voor. Dacht je nou heusch, dat ik je geloofde? En welk zeeman blijft er tegenwoordig nog jaren weg?"

"En toch, dame, is het zoo," zei de man onderworpen. "Ik ben op de wilde vaart."

"Wilde vaart?"

Annebet keek verbijsterd rond, maar Jansje kreet: "Ja juffrouw Annebet. Dat ken. Gerust waar. Mijn zusters man is ook op de wilde vaart. Soms komt ie in geen achttien maanden thuis, maar het is haar een zorg, hoor."

"Ja," zei de man, partij trekkend voor zijn onbekenden collega. "Zoo is dat vrouwentug nu eenmaal."

Langzaam ontknoopte hij dan den zak en ontvouwde een tapijt, dat Annebets hoogste bewondering opwekte. Nee, dat was nou juist, wat ze hebben moest. En over zooiets had Saar ook gesproken.

"Wat is dat nu?" vroeg ze en betastte het weefsel.

"Kemelhaar. Echt kemelhaar."

"En wat vraag je nou voor zoo'n kleed?"

"Noem maar eens een prijs."

"Ja, we hadden gedacht iets uit te zoeken voor veertig gulden."

"Heb ie anders niet veel voor."

"Toch wel wat."

"Maar niet zooiets."

"Ja man, het spijt me, maar dan kunnen we geen zaken doen," zei Annebet gedecideerd.

"Nou, tabeh dan. Voor veertig gulden!"

"Ja maar," weifelde Annebet nog, gedachtig aan haar lessen aan Saar.

"Kom juffrouw, laten deze jongedochter en ik het nu samen netjes leggen. Waar moet het zijn?"

"Hier," hielp Jansje gediensig en eer Annebet begreep wat er gebeuren ging, was er in de achterkamer een heen en weer geloop, een verplaats van meubels en alvorens haar ergernis het van haar verbazing gewonnen had, lag over het vaste kleed een karpel van ongekende kwaliteit en kleur. Het was in een woord schitterend.

"En wat zegt u er nou van?" vroeg de wilde-vaartman. "Netjes, keurig netjes hè? Het ligt temet heel en al aan."

Annebet moest haar tevredenheid betuigen en stelde den zeeman veertig gulden ter hand, die deze met een glunder gezicht opborg. Daarna rolde hij zijn zak ineen en vertrok na een welgemeenden groet.

Jansje liet hem uit en Annebet trok zich terug in den erker, verdiepte zich in haar koop. Als het nu maar geen bedrog was. Veertig gulden! Het was geen geld. En zooals het stond! Keurig gewoon! En er behoefde geen zeilrand of vilt bij. Wacht, ze deed de suideuren dicht. Pieteko en Saar mochten haar koop niet te gauw ontdekken en ze zouden zoo meteen wel thuis komen. Nog even theezetten en dan moest ze toch eerst de courant eens inzien. Langzaam vouwde ze het blad open, las dan tot haar ontsteltenis een waarschuwend bericht over een zeeman, die karpellen van twijfelachtige waarde aan de huizen verkocht voor Perzische en Arabische tapijten. Het was gebleken, dat hoewel de kleuren schitterend schenen, het weefsel niet anders bleek te zijn dan geverfd touw. Iedere aannemelijke prijs was dus nog te veel. Annebet voelde zich buitengewoon onbehaaglijk plotseling. Dat zij, Annebet Welders, zich zoo zou hebben laten beetnemen! Nee, dat bestond eenvoudig niet. De man had er zoo

betrouwbaar uitgezien en zij, Annebet Welders, had menschenkennis. Haastig begaf ze zich naar de achterkamer, knielde neer en bevoelde en betastte het kleed aan beide kanten. Nee, het was te dik en te mollig. Het kon niet bestaan, dat zij zich zoo zou hebben laten beetnemen. Weer in de voorkamer las zij het bericht nog eens over, maar voor zij tot een gedachtenresumé gekomen was, kwamen Saar en Pietekootje binnen. Ze hadden kleeden gezien en afspraken gemaakt in beide magazijnen.

"Duur?" vroeg Annebet en schonk thee.

"Nou, het viel niet mee," zei Pietekootje.

"Zestig, zeventig, honderd gulden."

"Honderd?" riep Annebet verschrikt.

"Ja," knikte Saar. "En ik zou zeggen, dat moeten jullie nemen. Gewoon geknipt voor de achterkamer."

"Nou," bromde Annebet. "Honderd gulden?"

Je lijkt niet wijs. Veertig leg ik uit en geen cent meer."

"Veertig? Ik dacht, dat we zestig bepaalden," zei Pietekootje onschuldig.

"Veertig," deed Annebet grinnig.

"Daar krijg je niets voor," beweerde Saar en dronk haar thee uit.

"Zoo," zei Annebet en schoof triomphantelijk de suideuren open. "En dit dan? Voor veertig gulden met het leggen er bij."

"Veertig gulden?" zei Saar. "Dat veertig gulden. Geen sprake van."

"Gut, Annebet, had je dit al in huis?" vroeg Pietekootje.

"Hemel ja," schokschouderde Saar. "Nee maar, jij bent een mooie. Wij moeten tapijten gaan zien en een keus maken, die al lang gemaakt is. Waar heb je dit vandaan?"

Annebet voelde zich wonderlijk opgelucht. Ze had wel een beetje gevreesd dat Saar gepikeerd zou zijn, maar daar scheen geen sprake van. Integendeel scheen een of ander onbekend iets Saar in hooge mate te amuseeren.

"Het ruikt hier een beetje eigenaardig," vond Saar. "Een zeeman op bezoek gehad, Annebet?"

"Ja," zei Annebet kortaf. Hoe wist Saar dat nu weer?

"Geverfd touw en schoone kleuren. Men zij gewaarschuwd," declameerde Saar.

Annebet, verschrikt, keek tersluiks naar het Nieuws van den Dag.

"Gut," zei Pietekootje, "ik begrijp nou toch niet, waar jullie het over hebt, maar ik vind je keus meer dan uitstekend, Annebet. Hè, is het Nieuws van den Dag er al?"

"Als je bedenkt," zei Saar, "dat we twee magazijnen overhoop hebben laten halen."

"Dat is minder," zei Annebet bits en vertelde dan wat kortaf van het bezoek.

"Nou," zei Saar, "en ik dacht, dat je zooiets koopen moest met overleg?"

"O Annebet," kreet Pietekootje. "O Guttegut." En met een bevend stemmetje las ze het berichtje voor, waarvan Annebet zelf ook zoo geschrokken was.

"Ja," zei Annebet koeltjes. "Zooiets moet je riskeeren, als je een buitenkansje aangeboden wordt."

Saar grinnikte. Maar 's avonds beweerde Hilda, die expert op het gebied van tapijten was, dat de koop echt was en ver beneden de waarde aan

MODERNE BEELDHOUWKUNST kan men bewonderen aan een dezer dagen te Keulen in gebruik genomen fontein waarboven een zingende en harmonica-spelende knaap gezeten is.

Annebet was verkocht. Opperde dan nog een griezelige mogelijkheid, dat het afkomstig zou zijn van een of ander besmet schip. Een mogelijkheid, die door Ferrand werd weggeredeneerd. 't Verhaal van den zeeman zou wel waar zijn. "Zoo zie je," triompheerde Annebet. "Ik weet wel, wat ik koop."

Lang duurde echter haar triomf niet, want den volgenden morgen verscheen er een rechercheur, die Annebet Welders op de bon schreef wegens heling. Het tapijt was namelijk afkomstig van een partij kleeden, gestolen op de Nenijs, en de wildste vaart had den zeeman zijn noodlot niet doen ontloopen.

Annebet was diep verontwaardigd, Pietekootje in tranen en Saar viel oudergewoonte van de eene lachbui in de andere.

"Tante Annebet, wat beleven we nou toch!" zei Ferrand hoofdschuddend, die als "naaste" man in de familie ter hulp geroepen werd. "Maar ik hou u wel uit de gevangenis. Vertrouwt u maar op mij."

Annebet werd echter gedagvaard om als getuige op te treden, waarbij ze een ernstige vermaning van den rechter kreeg. Ze had als huisvrouw de deugdelijkheid van het tapijt moeten erkennen en "overmits" moeten begrijpen, dat veertig gulden geen prijs was.

Annebet vergenoegde zich met den rechter toe te voegen, dat zijn vrouw blijkbaar die deugdelijkheid ook niet erkend had en ze zinspeelde op een ondeugend verhaal over de rechtersvrouw en geverfd touw.

Het publiek op de tribune grinnikte, de rechter zweeg wijselijk en Annebet verliet met opgeheven hoofd het terrein harer vernedering.

Het tapijt werd in beslag genomen en tot in lengte van dagen overgegeven aan de motten. En in de achterkamer kwam het kleed van honderd gulden te liggen. Ieder ander karpel viel af na de praal en pracht van enkele uren.

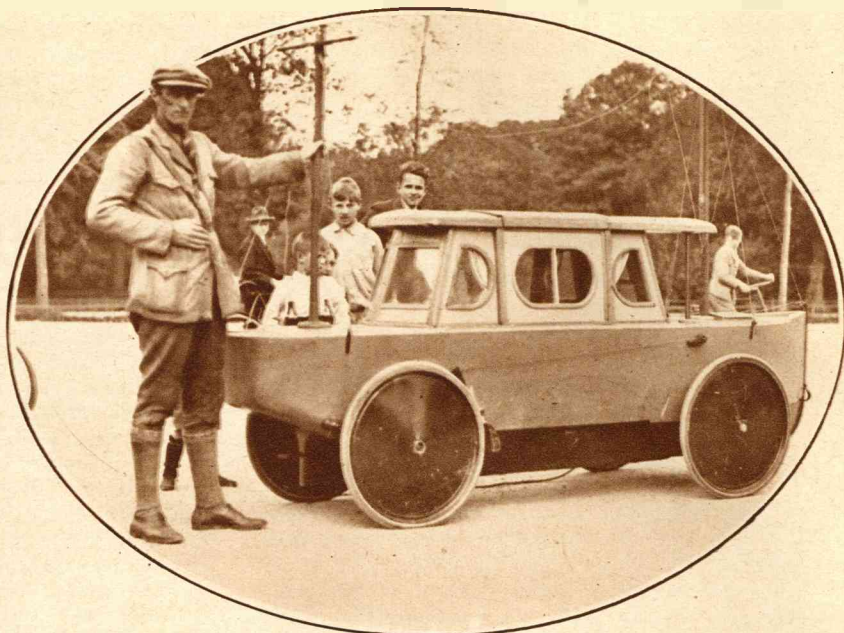
"Ik moet zeggen," waagde Saar na maanden. "Veertig gulden is toch geen geld. Maar je moet de manier weten, waarop je iets dergelijks koopt."

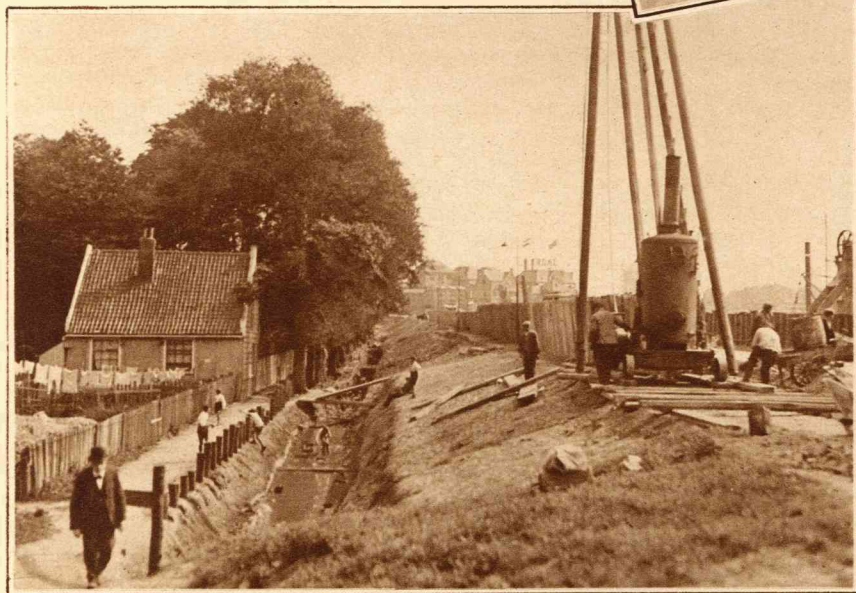
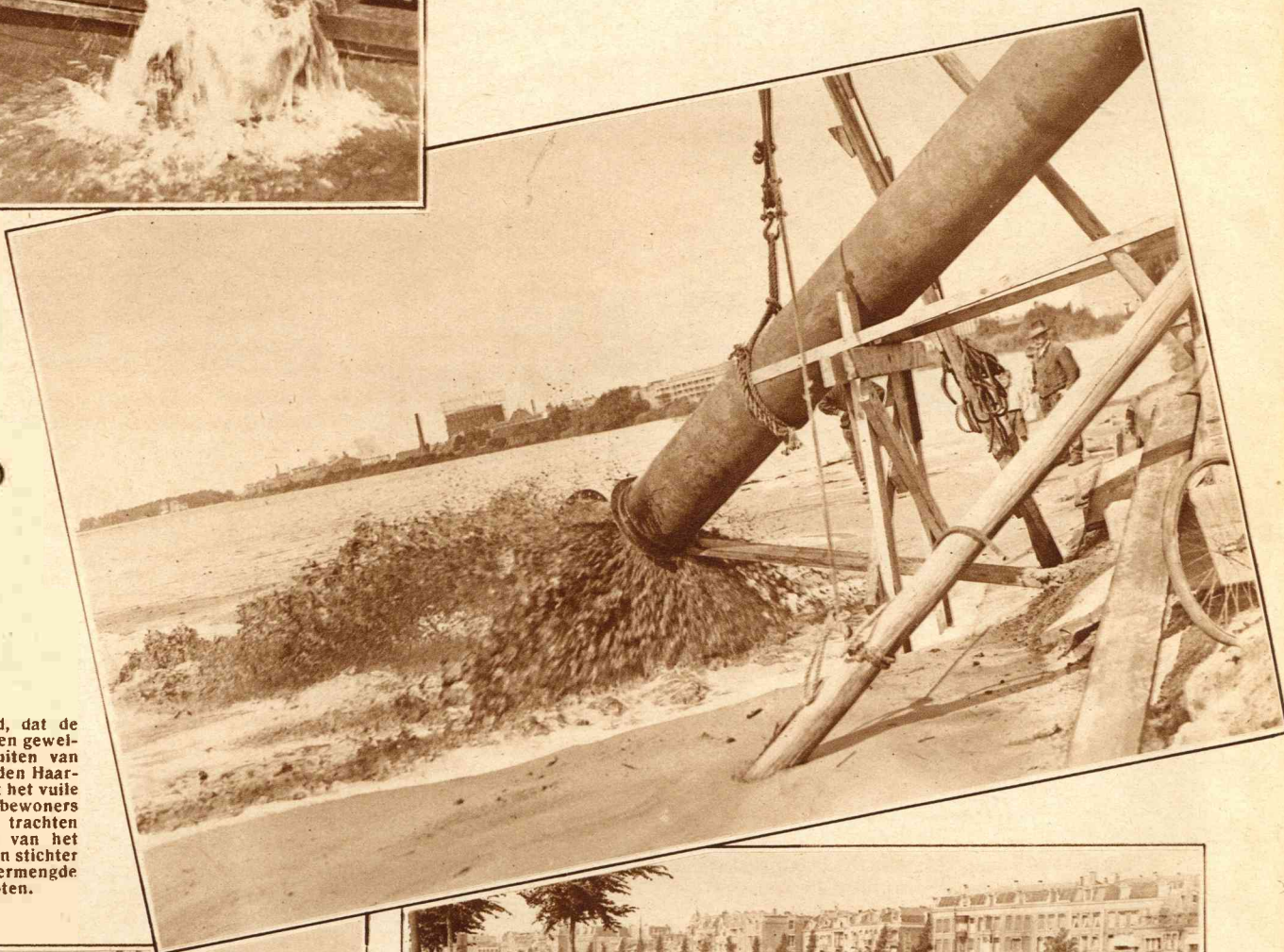
Wat groote menschen vaak met tegenzin voor het dagelijksch broodje doen, doen kinderen met plezier voor niets, tenminste . . . voor een oogenblik. Want dan verveelt het en kijkt men reeds met verlangen naar iets anders uit.

GEMENGD NIEUWS

Herhaaldelijk is er reeds de aandacht op gevestigd, dat de bewoners van de Bestevaerstraat en Lumeysstraat een geweldigen last ondervinden ten gevolge van het opspuiten van het land tusschen den Admiraal de Ruyterweg en den Haarlemmerweg. Door den geweldigen druk overstroomt het vuile water tuinen en kelders, want vanzelfsprekend voor de bewoners allesbehalve aangenaam is. De Gemeente zal thans trachten hulp te bieden, zonder echter in rechten de schuld van het ongerief op zich te nemen. Op onze foto ziet men den stichter van het vele kwaad in volle actie. De met water vermengde zandstraal wordt met kracht op het land gespoten.

De wereldreiziger S. Kooistra met de auto-motorboot waarmee hij eerlang naar Engeland denkt over te steken. Naar men ziet, staat zelfs op het gebied van wereldreizigers de wetenschap nog niet stil.

De belangrijke verbinding, welke door den bouw van de Berlagebrug over den Amstel tot stand komt, zal velen met belangstelling van de eerste werkzaamheden nota doen nemen. De heilmachine, die het zware, noodzakelijkste fundamentenwerk voor haar rekening neemt.

De steunpilaren van de brug behooren mede tot de eerste werkzaamheden.

Rennen te Hilversum. Ren op de vlakke baan om den Zwaluwen-prijs.

SPORT VAN ZONDAG

KRANIGE DAMES

Met steeds stijgende belangstelling volgen wij de prestaties der Nederlandsche dames-athleten.

De vraag of de dames-athletiek die belangstelling inderdaad verdient, is reeds meerdere malen besproken. In het sportblad De Revue der Sporten zijn diverse voormannen op het gebied der atletiek aan het woord geweest. Men treft er voor- en tegenstanders onder. Het onderwerp is niet zoo eenvoudig. Wij zijn van meening, dat wil men ziel- tjes voor de damesathletiek winnen — men zeer zeker de langere loopnummers, zooals 400 en 800 Meter, zal moeten schrappen. Dat zijn geen af-

standen voor vrouwen en ieder die zich de finish van de 800 Meter op de Olympische Spelen herinnert, zal dit met ons eens zijn.

Wij zullen 't vóór en tegen met betrek- king tot dezen tak van sport voor ons vrouwvolk echter maar achterwege laten. Afgescheiden van deze kwestie verdienen onze Hollandsche dames die verleden jaar op het Olympische tournoi heel wat beter voor den dag kwamen dan de heeren, daarna nog vorderingen maakten en Zondag j.l. een éclatante overwinning op haar Belgische zusters bevochten, 'n woord van hulde.

Het vergaat ons bij de atletiek evenals bij de zwemsport. De dames moeten voor Holland de kas- tanjes uit het vuur halen. De roem van de dames Braun en Baron is reeds tot in Australië door- gedrongen. Nu komen onze vrouwelijke atleten aan de beurt. Men zou haast wenschen dat voetbal een geschikte sport voor dames was. Misschien haalden die ons er ook nog bovenop.

Een bijzonder fraaie prestatie heeft mejuffrouw Gisolf, nog wel bekend van de Olympische Spelen,

geleverd. Zij sprong bijna 1,61 M. hoog en ver- betterde het wereldrecord met 1,3 c.M. Dat deze kranige Haagsche juffer een klasse op zichzelf vormt, wordt voldoende bewezen door het feit dat nummer twee het tot slechts 1,37 Meter bracht.

Heel het Hollandsche team heeft trou- wens met kop en schouders te Maastricht boven het Belgische uitgestoken. Wij houden het er op dat onze damesathleten het tegen elke buitenlandsche ploeg met succes kunnen opnemen.

Gisolf, Aengenendt en anderen hebben de plaats van Paulen, van de Berge en Broos ingenomen, zooals onze zwemsters reeds veel eerder de mannelijke zwemkampioenen uitschakelden. Zullen onze atleten hier vrede mee nemen? Wij hopen van niet.

De heer Selman heeft ons eenigen tijd ge- leden trachten wijs te maken dat de pers- mensen die aan de hand van de laatste resultaten niet bepaald enthousiast over de prestaties onzer atleten hadden geschreven

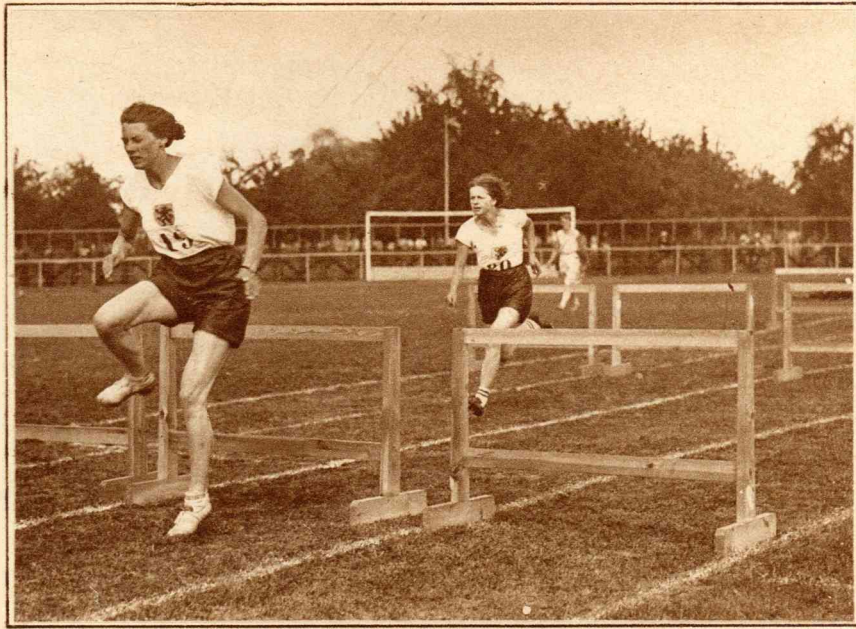

Mejuffrouw Gisolf bij haar recordsprong te Maastricht, waar- mede zij het wereldrecord verbeterde met 1.3 c.M.

van atletiek geen greintje verstand hebben. Mogelijk heeft deze heer gelijk, doch als die pers- mannen beweren dat onze vertegenwoordigers op internationale wedstrijden niets meer klaar maken hebben zij slechts de feiten geconstateerd. Misschien zal het succes van de dames hier een gunstiger uitwerking hebben dan het geschrijf over deze kwestie. Moet 't „zwakke geslacht” ons nu ook op athletisch gebied gaan overtreffen? Het is toch eigenlijk te mal.

Athletiekwedstrijden te Oud-Karspel. Start voor den 2 K.M. wegwedstrijd, waarvoor groote belangstelling bestond.

De dames-athletiekwedstrijd Holland—België te Maastricht. Mevr. de Jong-Zondervan 13 sec. op de 80 M. horden. Daarachter mej. Tolma 13¹/₁₀ sec.

DUISTERE MACHTEN

NAAR HET ENGELSCH VAN JOSEPH HOCKING

Wet u wel," zei hij, „ja, u moet het weten, dat uw goede meening over mij alles voor mij op de wereld is?"

Dina antwoordde niet, maar haar lippen beefden.

„De opinie van uw vader omtrent mij zou ik me niet zoo aantrekken, wanneer ik wist, dat die geen invloed op u uitoefende. U geloof toch niet, dat ik schuldig ben, niet waar?"

„U weet wel, dat ik nooit aan uw onschuld getwijfeld heb."

Ze sprak zacht, bijna fluisterend, maar elk woord van haar vervulde hem met onuitsprekelijke vreugde.

„Hebt u nog het een of ander van belang ontdekt?"

„Het schijnt van wel, maar ik kan u op 't oogenblik niet alles vertellen. Alles is nog zoo vaag en onzeker. Maar nu u me dat gezegd hebt, ben ik zeker van mijn succes. Het schijnt, dat ik door vijanden omringd ben. Wie die vijanden zijn weet ik niet; misschien ook zijn die vijanden een gewrocht mijner opgewonden verbeelding. Maar toch heb ik een gevoel alsof ze om me heen sluipen. Zou u me ook kunnen zeggen, waarom uw vader van opinie over mij veranderd is?"

Dina Sedgmoor antwoordde niet, maar staarde voor zich uit, als in gedachten verzonken.

„Kan het soms zijn, dat Wilding hem iets te mijnen nadeele heeft gezegd?" hernam Mark.

„Ik weet wel niet, waarom hij tegen me is, maar wel dat hij tegen me is."

Terwijl hij nog sprak, zag hij haar in 't gelaat. Den eigenaardigen blik dien zij op hem wierp, begreep hij niet.

„Vergeef me," vervolgde de jongeman met een stem, die van ontroering beefde, „ik weet niet wat ik zeg; ik weet, dat, wanneer u me hier alleen liet staan en me verbod u ooit meer onder oogen te komen, ik m'n verdiende loon had. Maar ik kan er niets aan doen. Ik moet u vragen, of er geen hoop voor mij is, juffrouw Sedgmoor. Neen, neen, ik verlang geen belofte of zoo iets van u. Eerst moet ik mijn naam van elke smet zuiveren. Ik moet eerst de gelofte die ik gedaan heb, ten uitvoer brengen. De waarheid moet eerst aan 't licht komen. Maar wanneer dit geschied is, wanneer ik naar uw vader kan gaan en zeggen: ik heb den misdadiger gevonden, die mijn leven vergiftigd heeft; wanneer ik bewezen heb, niet dat ik u waardig ben, want dat zal ik nooit zijn, maar dat de wereld, dat mijn collega's mij hun achting niet mogen onthouden, mag ik dan terugkomen, juffrouw Sedgmoor en op een gunstig antwoord hopen?"

Hij keek haar aan en z'n hart trilde van onuitsprekelijke vreugde. Zij had niets gezegd, maar een blik op hem geworpen en in dien blik lag haar antwoord. Hij wist niet of hij droomde of waakte.

Hij slaakte een kreet van blijdschap, trad op haar toe en nam haar hand in de zijne.

„Dina," riep hij, „wil dat zeggen..."

Zij maakte haar hand uit de zijne los als iemand die door schrik bevangen wordt. Zij gaf zich nu rekenschap van den toestand, de waarheid stond nu ongesluierd voor haar en zij dacht na.

„Neen, neen," riep ze uit, „ik heb niets gezegd, niets beloofd."

„Maar je verbiedt me niet om te blijven hopen; je zegt me niet, dat het onmogelijk is; je ontzegt me niet je tegenwoordigheid; je vindt het toch goed, dat ik je nu en dan spreek, niet waar?"

„Neen, spreken kunnen we elkander niet; dat gaat niet, tenzij..."

Hier zweeg ze, beschaamd, verbijsterd en toch onuitsprekelijk gelukkig.

„Vrees niet!" riep Mark. „Ik begrijp je volkomen; ik weet dat je niets beloofd hebt, dat je niets kunt beloven. Maar wanneer ik de taak volbracht heb, die ik op me genomen heb, dan, ja dan, Dina?"

„Denk je dat je zult slagen?" vroeg ze.

„Nu zal me alles gelukken, wat ik onderneem, alles."

„Ik zeg het niet voor me zelf," hernam het jonge meisje; „maar vader zou er niets van willen weten, tenzij... Je zult je best doen, niet?"

Ze snikte de laatste woorden bijna uit. Het scheen Mark toe alsof hij in den zevenden hemel verkeerde.

„Nu moet ik gaan," zei Dina, „neen, het is beter, dat je niet met me gaat." Ze gaf hem de hand, „tot ziens."

Na dit onderhoud had de geheele wereld een radicale verandering voor Mark ondergaan. Hij was niet meer ten prooi aan z'n gewone neerslachtigheid. Aan het zuiveren van z'n naam en van z'n reputatie was een prijs, een belooning verbonden, zooals hij nooit had durven hopen. Hij had een gevoel over zich, alsof de kracht van tien mannen in hem gevaren was. Hetgeen hem als een onoverkomelijke moeilijkheid had toegeschenen, was nu geen moeilijkheid meer. Hij had de liefde voor hem in haar oogen zien schitteren. De hemel van zijn leven was er zoo door verhelderd dat hij de onweerswolken niet zag, die heel in de verte kwamen aandrijven.

IN DE AMSTERDAMSCH HAVEN. Omgeven door talrijke, zoo nietig lijkende dekschuiten en lichters, ligt de struische P. C. Hooft aan de Sumatrakade, gereed om uit te varen naar het groene Insulinde.

EEN EN TWINTIGSTE
HOOFDSTUK.

No. 23

DE BEKENTENIS VAN IRENE BOLSOVER.

De rechtszitting inzake den moord op Edgar Barret, waarvan Elsie May beschuldigd was, was in vollen gang. Er was niets bijzonders in 't geval, waardoor de meer dan gewone belangstelling van 't publiek kon opgewekt worden. Wat er van 't geval bekend was, kwam hier op neer, dat het een dier misdaden was, welke zoo dikwijls in de achterbuurten van Londen voorkomen. Een jaloersche vrouw uit de heffe des volks had zich op een man gewroken, die haar, naar zij dacht, ontrouw was geworden. Zoo dacht men algemeen over de strafzaak, die op 't oogenblik aanhangig was.

Elsie May zat dus in de bank der beschuldigten, aangeklaagd wegens moord. Alles was z'n gewonen gang gegaan. Gebruikelijke en niet gebruikelijke vragen waren aan de beschuldigde gesteld, de getuigen hadden gezegd, hetgeen ze meenden te moeten zeggen en de verdediger Mark Martineau stond op om z'n pleitrede te houden.

Er waren meerdere dagen voorbijgegaan, sinds z'n laatste onderhoud met Dina Sedgmoor. Hij was in die dagen vervuld geweest met een ongekend gevoel van geluk. Vaster dan ooit was hij besloten om de taak waaraan hij al z'n krachten zou wijden, tot een gelukkig einde te brengen. Hij had zich bijna geen uur rust gegund. Dag en nacht had hij gewerkt. Hij had plaatsen bezocht die hem tot nu toe vreemd waren geweest; hij had tal van personen ondervraagd, dikwijls zonder eenig schijnbaar doel. Hij had agenten aan 't werk gezet. Hij was niet moedeloos geworden wanneer meer

dan één onderzoek dat hij instelde of liet instellen op niets uitdraaide. De moeilijkheden die hem voortdurend in den weg traden, had hij niet geteld. Met politie-autoriteiten had hij gesproken zonder eenig resultaat. Met zoogenaamde getuigen soms een urenlange onderhoud gehad, terwijl het ten slotte bleek, dat zij niets van eenige waarde voor hem te vertellen hadden. Maar hoe groot z'n teleurstelling dikwijls ook was geweest, hoe dikwijls ook in zijn verwachtingen bedrogen, hij had voet bij stuk gehouden; hij was z'n eigen weg gegaan.

Nu stond hij daar in de volle zaal als de verdediger van Elsie May. Hij herinnerde de gezworenen er aan, dat de schuld of de onschuld van het gevangen meisje van duidelijke bewijzen moest afhangen, dat er geen enkel overtuigend bewijs voorhanden was, dat zij den moord bedreven had en dat er in dit geval elementen in 't spel waren, die de zoogenaamde bewijzen tegen haar waardeloos maakten. Toen Mark zoover met zijn pleidooi gekomen was, schenen de rechter, de gezworenen en het publiek uit hun tot dusver min of meer onverschillige houding te ontwaken.

„Naar den schijn te oordeelen," zei Mark, met verheffing van stem, „is het een heel gewone zaak. Een jong meisje uit de lagere volksklasse is verloofd met een jongen man. Het blijkt, dat zij jaloersch van aard is en dat zij hem meer dan eens met haar wraak bedreigd heeft, wanneer hij haar ontrouw werd. Ook zijn er getuigen geweest, die verklaarden, dat zij dikwijls ruzie met elkaar gehad hebben; ja, zelfs dat op den avond van den moord, ze bedreigd heeft, hem van 't leven te berooven. Maar, mijne heeren, laat mij er u op wijzen, dat hier andere krachten aan 't werk

zijn dan die zich aan de oppervlakte van dit schijnbaar gewoon geval vertoonen, dat er in die treurige zaak met andere factoren rekening moet gehouden worden dan met die welke aan 't licht gekomen zijn. Het is meermalen voorgekomen, dat schijnbaar overtuigende bewijzen werden aangebracht, die op de keper beschouwd, niet houdbaar waren, terwijl meer dan een onschuldig man ter dood veroordeeld is, omdat die schijnbaar overtuigende bewijzen den doorslag gaven. Het zij me vergund een persoonlijk element hier naar voren te brengen. Ik zou dit niet doen, wanneer dit geen verband hield met het geheim, dat wij hier trachten te ontsluiten. Ongeveer drie jaar geleden zat ik in de bank der beschuldigten voor deze rechtbank. Ik werd vrijgesproken van de misdaad waarvoor ik was aangeklaagd, maar door de openbare meening werd ik voor schuldig gehouden. Ook toen had er, evenals nu, een geheimzinnige moord plaats gehad. Er was toen een oude man in Johnson's Inn no. 12 dood gevonden en ik was het, die 't laatst in zijn gezelschap was gezien. Ook toen, evenals nu, was de schijn tegen me en alleen aan 't feit, dat er een schakel aan de keten der bewijsvorming ontbrak, heb ik het te danken, dat ik hier voor u sta."

Een zichtbare ontroering maakte zich van het gehele Hof meester. Doodstil en in ademlooze spanning luisterde 't publiek toe. De advocaten, die niets te doen hadden, zaten niet langer met verveelde gezichten toe te kijken. De rechter luisterde met aandacht naar elk woord dat gesproken werd.

"De moordenaar van Abraham Robertshaw," zoo ging Mark voort, „is nooit gevonden. Het geheim is een geheim gebleven. De spraakmakende gemeente verklaarde, dat de vrijgesprokene de misdaad bedreven had en dat hij slechts door een leemte in de wet aan den arm der gerechtigheid ontkomen was. Waarom maak ik hier melding van dit feit? Omdat ik in mijn bewijsvorming u zal aantoonen, dat beide gevallen ofschoon door een tijdsruimte van enkele jaren van elkaar gescheiden, nauw verband met elkander houden. De moord op Abraham Robertshaw en die op Edgar Barret zijn bewijzen van eenzelfde bloedig treurspel. Ongeveer drie jaar geleden moest ik als zondebok voor den werkelijken misdadiger dienst doen; vandaag valt dit lot aan het jonge meisje ten deel, dat daar in de bank der beschuldigten zit. Ik weet wel, dat deze uitweiding door menigeen als een spel der verbeelding zal worden beschouwd, of als een poging om de zaak te vertroebelen. Maar, mijne heeren rechters en gezworenen, we zijn hier om recht te spreken. We zijn hier om de waarheid aan 't licht te brengen. Ik ben in de gelegenheid om datgene te bewijzen wat men niet wist ten tijde van de rechtzaak, die ik zooveel in herinnering bracht. Ik zal u aantoonen, dat Edgar Barret en Abraham Robertshaw in nauwe betrekking tot elkander stonden. Ook zal ik u de overtuiging bij brengen, dat deze jonge man niet door de gevangene hier vermoord is, maar door iemand die alle reden heeft om het verledene te vreezen en er groot belang bij heeft, dat de waarheid niet aan 't licht komt."

Hier zweeg Mark een oogenblik. Hij richtte nu z'n blik naar een plek waar een der getuigen uit het vooronderzoek zat. Tijdens dit onderzoek was het opgevallen, dat, toen hij oplettend geluisterd had naar de verklaringen door Edgar Barret's patroon afgelegd, deze laatste geen kruisverhoor had ondergaan. Men had hem beschouwd als een eenvoudige, onschadelijke man, een handelaar in kostbare stenen, een zeer rijk man volgens de spraak-

makende gemeente, die in verband met z'n beroep verschillende wereldreizen gemaakt had en die zoo in z'n beroep opging, dat hij slechts geringe aandacht aan het particuliere leven van zijn secretaris en vertrouwensman geschonken had.

Toen Mark den blik op hem vestigde, scheen hij nog min of meer onder den indruk van het uitgesproken gedeelte van diens pleitrede, maar in z'n oogen zag de jonge advocaat een nieuw licht. Op z'n gelaat lag een andere uitdrukking, een uitdrukking die hij niet goed thuis kon brengen. Imri Clarke glimlachte, glimlachte half medelijdend, half verachtelijk. In dien glimlach lag ook iets spottends tot Mark's verwondering. Maar er

SCHILDERACHTIG AMSTERDAM. Van een groote bekoorlijkheid is dit specifiek Amsterdamsche tafereel: de oude Sint Anthoniusbreestraat met de overschaduwde, levendige waterpartijen.

was nog iets anders; in den tot nu toe zachten, vreedzamen oogopslag straalde een onheilspellend licht en Mark zag dat de kleine man z'n vuisten balde.

"Ik zal u bewijzen," zoo besloot Mark het eerste deel van z'n pleitrede, „dat er iemand anders was of anderen waren, die overvloed van redenen hadden om belang te hebben bij den dood van Edgar Barret. Van hun getuigenis zal ik hier gebruik maken."

"Is u voornemens om veel getuigen op te roepen?" vroeg de rechter.

"Ja, mylord. De eerste persoon die ik wensch op te roepen is juffrouw Irene Bolsover."

Terwijl de jonge advocaat sprak, zag hij Imri Clarke aan. Hij zag, dat deze hem met wijd geopende oogen aanstaarde. Op z'n vreedzaam, welwillend gelaat zag hij nu de duidelijke sporen van met geweld bedwongen woede. Hij zag, dat de kleine man opstond, alsof hij wilde spreken, maar eenige oogenblikken later weer ging zitten.

"En zal dit getuigenverhoor lang duren?" vroeg de rechter weer.

"Ja, mylord, want er zijn nog al veel getuigen."

"Dan," zei de rechter, terwijl hij op de klok keek, „zullen we de zitting morgen hervatten."

Toen Mark weer op z'n kamer was, dacht hij onder 't theedrinken over de gebeurtenissen van den dag na. Hij had veel ontdekt, maar niet alles. Zelfs wanneer hij alles zou bewezen hebben, wat hij verzekerd had te zullen bewijzen, dan ware er nog geheimzinnige paden, die hij niet had kunnen betreden, beweegredenen, die hij nog niet had kunnen doorgronden.

Uren — hij wist niet hoeveel — waren voorbij gegaan en nog zat hij na te denken over de mogelijkheden, die hij achtereenvolgens in zijn geest opriep, toen hij uit z'n overpeinzingen wakker geschud werd door een geklop op de deur.

"Daar is iemand om u te spreken, mijnheer," zei de huisbewaarder. „Ik heb haar gezegd, dat het al zoo laat was, maar ze zei, dat wanneer u

thuis was, zij u spreken moest. Ik denk dat het over iets van belang is, mijnheer."

"Het is in orde, Rogers. Is het een dame? Laat haar binnenkomen."

Een oogenblik later overschreed een zwaar gesluijverde dame den drempel van 't vertrek. Mark keek haar opmerkzaam aan en sloot zorgvuldig de deur.

"Is er niemand, die ons hier beluisteren kan?" vroeg de dame zacht maar duidelijk.

"Niemand; het is al laat. Vertel me maar gerust, wat u te zeggen hebt."

Hij zei dit op bedaarden toon, maar inwendig was hij verre van bedaard. In de bezoeker had hij het onbekende meisje herkend, dat hij in het verlaten huis gezien had en dat hij met veel moeite als getuige had laten op roepen in het strafproces tegen Elsie May, als wier verdediger hij was opgetreden.

"Ik heb de avondbladen gelezen," zei de dame met heesche stem; „elk woord heb ik gelezen dat u gezegd hebt, elk woord en u moet, u moogt me geen vragen stellen, zooals u van plan bent te doen."

Al sprekend, zag ze met ontstelde blikken de kleine kamer rond.

"Niemand kan me hier toch op den voet gevolgd zijn, niet waar?" vroeg ze. „Het heeft me zooveel moeite gekost om weg te komen. Ik zag er in 't eerst geen kans toe, maar het is me eindelijk gelukt. Een paar malen was ik in de verbeelding, dat ik achtervolgd werd. Ik moet dan ook niet lang wegblijven, anders zal m'n afwezigheid bemerkt worden. Maar ik moest bij u

komen. U weet dat u mij onder eede beloofd hebt; vergeet dat niet."

"Wat beloofd?" vroeg Mark.

"U zwoer," hernam het jonge meisje, opgewonden, „dat, wat er ook mocht gebeuren of wat er ook aan 't licht mocht komen, mij geen kwaad of onheil zou geschieden. Herinnert u zich dat niet?"

"Maar," zei Mark, vastbesloten, „u moet me alles vertellen wat u weet."

"Alles wat ik weet?" stamelde het jonge meisje.

"Alles wat u omtrent Edgar Barret weet."

"En wanneer ik het niet doe?"

"U sprak daar zoo juist over een eed," antwoordde de jonge advocaat. „Maar u zult morgen voor 't gerecht moeten zweren, dat u de waarheid zult zeggen, de geheele waarheid. Een eed onder die omstandigheden afgelegd, is een zeer ernstig iets; iemand die dan een valschen eed doet, wordt wegens meened vervolgd en veroordeeld."

"Welke straf staat er op?"

"Een vreeselijke straf."

Mark Martineau zag wel dat zijn bezoeker in een staat van opgewondenheid verkeerde, zoo groot, dat zij alle kans had om een zenuwtoeval te krijgen. Maar het ging niet aan om nu medelijden te hebben. Haar getuigenis was een der sterkste schakels in de keten die hij uur voor uur, dag voor dag gesmeed had. Bovendien behoefde zij nergens bang voor te zijn. Integendeel, hij zou haar helpen om haar uit de slavernij te verlossen, waarin zij gehouden werd.

"Wees toch niet bang," zei hij vriendelijk. „Wanneer u de waarheid zegt, dan kan u niets kwaads overkomen. U is een slachtoffer van lage intriges geweest en ik zal u bijstaan."

Het meisje lichtte nu haar sluier op, alsof zij hem beter wenschte te zien. In haar oogen zag hij als 't ware doodsangst; in haar verwrongen trekken schrik en ontzetting. Zij trachtte te spreken, maar was niet in staat een woord uit te brengen.

(Wordt voortgezet)

*Een bij uitstek schilderachtig tafereel
levert dit puntje aan het Spaarne op,*

MOOI HAARLEM

*de bekende molen „De Adriaan”
gezien vanaf den Koudenhorn.*

DE STAD AMSTERDAM

HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

Red. en Adm.: Keizersgracht 234. Tel. 43304. Abonnementsprijs: p. week 12¹/₂ cent; per kwartaal f1.62⁵/₈; per post f1.75; Voor Nederlandsch-Indië f7.00 per jaar bij vooruitbetaling. Voor het overige buitenland: porto extra. Losse nummers 15 cent. Voor advertenties wende men zich tot de Administratie van dit blad. Al onze abonné's zijn gratis verzekerd tegen ongelukken. (Uitkeeringen f 30.— tot f 2000.—)

OPLAGE BOVEN 100.000 EX.

Aangesloten bij het Bureau voor
Oplagecontrole, Amsterdam.